

**Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare**

2

**CNAM
promite asigurătorilor servicii mai
calitative în următorii 5 ani**

3

**Trei ani de lichidare a
«Investprivatbank» – viziunea BNM
Interviu cu Emma Tăbîrță,
viceguvernator al BNM**

4

**Ministrul Agriculturii și
Industriei Alimentare,
Vasile Bumacov, anunță că
pentru remedierea pagubelor
provocate de secetă sunt
necesari peste 1 mld. lei.**

Solicitat de Agenția "INFOTAG", ministrul a declarat că a avut, marți, o întrevedere cu experții delegați de către Organizația Națiunilor Unite pentru Agricultură și Alimentație (FAO) și ai Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (UNDP), la care a prezentat evaluarea ministerului, dar și necesitățile stringente ale sectorului agroalimentar.

"Seceta a cauzat pagube de peste 2,5 mld. lei în sectorul agroalimentar. Avem nevoie de, cel puțin, 1 mld. lei pentru a putea despăgubi parțial producătorii și a demara campania de semănare a cerealelor de toamnă. Am prezentat experților situația, pierderile pe zone la fiecare cultură și trei direcții, cele mai stringente. Pe lângă finanțe, pentru demararea semănatului sunt necesari bani pentru susținerea sectorului zootehnic, pentru a se evita sacrificarea animalelor. De asemenea avem nevoie de o sumă foarte mare, \$88 mil., pentru combustibil, semințe. Cheltuielile vor fi suportate de agricultori, Guvern și donatorii externi", a precizat Bumacov.

El a spus că experții au finalizat evaluarea în R.Moldova și urmează să prezinte în timpul apropiat un raport privind pagubele provocate de secetă și necesitățile financiare ale sectorului agricol.

Anterior, premierul Vlad Filat declarase că seceta din anul curent a afectat 90% din teritoriul Moldovei.

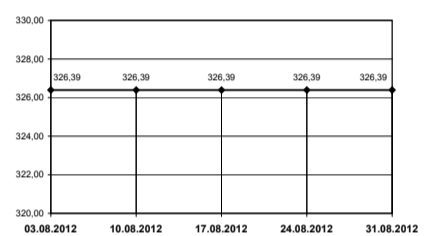
INFOTAG precizează: premierul Vlad Filat îi ceruse lui Vasile Bumacov să prezinte evaluarea pagubelor provocate de secetă și a volumului de asistență necesar pe 4 septembrie, în vederea unor discuții concrete despre ajutoare cu parteneri externi. Academia de Științe a evaluat prejudiciul adus de secetă la 1,5 mld. lei, iar uniunea "UniAgroProtect" – la 3,8 mld. lei.

Vasile BUMACOV:

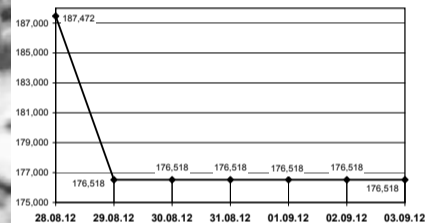
«Pentru remedierea consecințelor secetei avem nevoie de, cel puțin, 1 mld. lei»

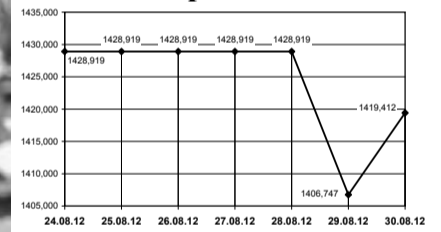
CNPF

**Banking Stock Index –
InfoMarket**

EVM-Composite

**Curs valutar
5.09.2012**

Valuta	Rata	Cursul
Euro	1	15.6850
Dolar S.U.A.	1	12.4608
Rubla rusească	1	0.3867
Hrivna ucraineană	1	1.5224
Leu românesc	1	3.4926

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

Volumul tranzacțiilor bursiere în perioada 28-30 august 2012 a constituit 212,6 mii lei. În total, au fost efectuate 37 tranzacții cu valorile mobiliare a 8 emitenți.

În Secția de Bază a bursei au avut loc 21 tranzacții în sumă de 111,3 mii lei. Prețul de piață al acțiunilor „Moldova-Agroindbank” a scăzut de la 1230 până la 1100 lei. Prețul de piață al acțiunilor „Universcom” (Chișinău) a crescut cu 5 lei și a constituit 20 lei per acțiune. Acțiunile companiei „Drum Bun” (Bălți) continuă să se tranzacționeze la prețul de 6 lei.

În Secția Tranzacțiilor Directe au fost înregistrate 16 tranzacții de vânzare a acțiunilor ca pachete unice în volum de 101,3 mii lei. Au fost vândute pachetele de acțiuni a 3 emitenți din Chișinău: „Becon” – cu 30 lei per acțiune, „Dotarcom” – cu 2,50 lei per acțiune și „Mapasauto” – cu 22 lei per acțiune.

Bursa de Valori a Moldovei prestează servicii de consulting în domeniul activității licențiate (bursiere). Informații la telefonul 27-76-36.

www.moldse.md

Bursa de Valori a Moldovei

Aviz CNPF

**În atenția SRL „Broker-Service”
și SA „D-Broker” ale căror genuri de activitate
profesionistă se află în proces de lichidare!**

În scopul examinării unor chestiuni privind măsurile ce urmează a fi întreprinse pentru finalizarea procedurii de lichidare a genului de activitate profesionistă pe piața valorilor mobiliare desfășurată anterior de SRL „Broker-Service” și SA „D-Broker”, Comisia Națională a Pieței Financiare solicită prezența la sediul acesteia la data de 06.09.2012, ora 15.00, a membrilor comisiilor de lichidare a genului de activitate profesionistă pe piața valorilor mobiliare desfășurată anterior de societățile nominalizate.

În acest context, membrii comisiei de lichidare urmează să prezinte, până la data susmenționată, copiile autentificate ale documentelor ce confirmă deținătorul real al valorilor mobiliare, care până în prezent se află în deținere nominală la SRL „Broker-Service” și SA „D-Broker”, în scopul transmiterii valorilor mobiliare respective în deținere reală.

CAPITAL Market

**Împreună
în lumea
finanțelor**

**Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216**

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței ordinare din 28 august 2012, de către Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) a fost aprobată decizia cu privire la prescrierea unor societăți pe acțiuni, ce nu au respectat prevederile legislației în partea ce se referă la dezvoltarea informației și prezentarea dărilor de seamă asupra valorilor mobiliare, de a prezenta dările de seamă pentru anul 2011 în termen de 30 de zile din momentul intrării în vigoare a hotărârii.

De asemenea, Consiliul de administrație al CNPF a aprobat decizia privind înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare a valorilor mobiliare plasate conform dărilor de seamă privind rezultatele emisiunilor suplimentare de acțiuni ale societăților pe acțiuni "VINĂRIA DIN VALE & CO", "EVIDENT-ELECTRO" și "DRUMURI NISPORENI".

În cadrul aceleiași ședințe, au fost aprobate decizii cu privire la reperfectarea licențelor unor participanți profesioniști, și anume:

- reperfectarea licenței Băncii Comerciale "ENERGBANK" S.A. pentru dreptul de desfășurare a activității profesionale pe piața valorilor mobiliare de dealer ca activitate de bază cu activitate conexă de brokeraj, de underwriting și de consulting investițional, prin modificarea adresei juridice din mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 78 în mun. Chișinău, str. Tighina, 23/3, cu eliberarea unui nou formular de licență și recunoașterea nevalabilității formularului de licență eliberat anterior;

- reperfectarea licenței Societății pe acțiuni "RE-

GISTRU-CORECT" pentru dreptul de desfășurare a activității profesionale pe piața valorilor mobiliare de ținare a registrului ca activitate de bază cu activitate conexă de consulting, prin modificarea adresei juridice din mun. Chișinău, str. Columna, 87 în mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 129, of. 11, cu eliberarea unui nou formular de licență și recunoașterea nevalabilității formularului de licență eliberat anterior;

- reperfectarea licenței Companiei Internaționale de Asigurări "ASITO" S.A. pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexe la licență cu includerea unei noi subdiviziuni de desfășurare a activității licențiate pe adresa: r-nul Ciadâr-Lunga, punct vamal „Novie Troiani”;

- reperfectarea licenței Societății de Asigurări-Reasigurări "DONARIS GROUP" S.A. pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexe la licență cu includerea subdiviziunii amplasate pe adresele: or. Călărăși, str.M. Eminescu, 25, of. 8, or. Strășeni, str. Ștefan cel Mare, 70A și or. Rezina, str. 27 August, 17;

- reperfectarea licenței ÎCS Broker de Asigurare-Reasigurare "AXA BROKER" S.R.L. pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări și/sau reasigurări a brokerului, prin substituirea anexe la licență cu includerea subdiviziunii separate noi, amplasate pe adresa mun. Chișinău, str. Diordiță Alexandru, 2 și excluderea subdiviziunii amplasate pe adresa mun. Comrat, str. Pobeda, 46a.

Întreprinderile din Moldova au realizat investiții de peste 5 mld. lei în jumătate de an

În ianuarie-iunie 2012, întreprinderile și organizațiile din Republica Moldova au realizat investiții în valoare de 5 mld. 47,4 mln lei (322 mln euro), informează MOLDPRES cu referire la date ale Biroului Național de Statistică.

Potrivit Elenei Cemîrtan, șefa secției statistice construcțiilor și investițiilor de la BNS, analiza structurii tehnologice a investițiilor arată că investițiile concentrate în lucrările de construcții-montaj au constituit 42,5% din total și s-au majorat cu 3,6% comparativ cu primul semestru al anului trecut. În alte lucrări și cheltuieli (10,4% din total), investițiile s-au majorat cu 63,9% față de perioada respectivă a anului 2011.

În primele șase luni ale acestui an, investițiile în utilaje, mașini și mijloace de transport au însumat 2 mld. 377 mln lei sau 47,1% din total și s-au diminuat cu 9,9% în comparație cu ianuarie-iunie anul trecut. Întreprinderilor din sectorul privat le-au revenit 46,7% din investițiile utilizate în total pe țară sau 2 mld. 355,1 mln lei, ceea ce este cu 3,7% mai puțin față de realizările perioadei respective a anului trecut.

În ianuarie-iunie 2012, sursele principale de finanțare ale activității investiționale au fost mijloacele proprii ale agenților economici și ale populației – 68,6%. Din mijloacele bugetare au fost realizate 5,2% din volumul total al investițiilor. În același timp, cota mijloacelor investitorilor străini alocate pentru investiții a constituit 5,9% din volumul total al investițiilor utilizate.

Cota-parte a investițiilor realizate la construcția edificiilor a constituit 29,4% din volumul total al investițiilor valorificate (dintre care 11,7% – clădirilor de locuit și 17,7% altor edificii), numărul acestora fiind în descreștere cu 1,2 puncte procentuale față de ianuarie-iunie 2011.

Datele BNS nu se referă la raioanele din partea sfîngă a Nistrului și la municipiul Bender, notează MOLDPRES.

Moldova va avea nevoie de la 85,5 mil până la 219 mil euro pentru aderarea la Rețeaua europeană a operatorilor de sistem pentru transportarea energiei electrice ENTSO-E

Acest lucru este prevăzut de trei scenarii de aderare, care sunt indicate în procesul Strategiei energetice a Moldovei până în anul 2030. Primul scenariu, care este mai puțin costisitor prevede aderarea împreună cu Ucraina.

Avantajul lui este în păstrarea stabilității sistemului, însă cere mult timp pentru realizare. Planul aderării doar cu insula Burshtun va costa circa 143 mil euro. Acesta prevede noi condiții de stabilitate și nu prevede posibilități atât de extinse pentru tranzacții, ca în primul scenariu. Integrarea asincronă va necesita mai puțin timp, dar mai multe resurse financiare. Totodată, aceasta presupune condiții mai puțin benefice pentru concurență. Toate trei scenariile vor crea condiții investiționale bune pentru producerea energiei electrice, posibilități de aderare la piața echilibrată românească, prevăd reducerea presiunii asupra creșterii interne a productivității energiei electrice. Moldova planifică să adere la ENTSO-E către anul 2020. Deja a fost obținut un grant pentru asigurarea studiului de fezabilitate pentru integrarea în cadrul programului România – Moldova – Ucraina. ENTSO-E a fost creată în 2009, cuprinzând 42 de operatori de sistem din 34 de țări.

InfoMarket

Ministerul Economiei: În prezent, pe piața energetică lipsește concurența reală

Potrivit proiectului Strategiei energetice a Moldovei până în anul 2030, nu s-a atins o liberalizare reală, în pofida modificării unor acte legislative. Deschiderea pieții a rămas la nivelul anului 2002 (circa 10 la sută din energia electrică), iar domeniul gazului natural este recunoscut oficial necompetitiv.

În strategie se accentuează că lipsa concurenței este o problemă importantă, care necesită soluții. Situația se poate schimba doar odată cu apariția unor noi jucători, însă pentru asta e nevoie de asigurarea unei reglementări transparente și previzibile, care va ajuta jucătorii să-și calculeze cheltuielile pentru perioada scurtă și lungă. În strategie se menționează că la crearea condițiilor competitive benefice trebuie să fie implicată ANRE și operatorii existenți de pe piața energiei electrice și a gazului natural. Trei sarcini de bază ale strategiei pentru anii 2012-2030 sunt crearea piețelor competitive, integrarea regională și europeană a acestora, asigurarea securității energetice, stabilitatea ecologică și lupta cu schimbările climatice. Însă Moldova nu poate asigura competitivitate fără construirea unei infrastructuri necesare, care este parte a securității energetice. În prezent, Moldova nu este conectată la cele mai mari piețe a gazului natural și a energiei electrice, de aceea prioritatea de bază este aderarea la ENSO-E. Totodată, liberalizarea pieței este un scop mult mai important decât eficacitatea energetică și folosirea energiei regenerabile. Ultimele contribuie la dezvoltarea energetică de durată, dacă sunt aplicate pe piețe stabile și nu pe cele în dezvoltare. În caz contrar, există riscul unor creșteri considerabile de tarif.

InfoMarket

Dorin Drăguțanu: "Economia Moldovei este amenințată de recesiune"

Această declarație guvernatorul Băncii Naționale a făcut-o la un post privat de televiziune. Potrivit lui, creșterea economică în Moldova poate fi în acest an sub nivelul prognozat de Guvern și chiar egală cu zero.

Guvernatorul BNM a mai spus că, la mijlocul lunii septembrie, vor fi cunoscute datele privind PIB pentru al doilea trimestru al anului și în general, pentru prima jumătate a anului. Vor fi studiate informațiile privind situația din sectorul agrar, iar în baza acestor date va fi făcută o nouă prognoză privind PIB în acest an. Anterior, Guvernul Moldovei, ținând cont de diminuarea ritmului de creștere economică, și-a micșorat prognoza privind creșterea Produsului Intern Brut în 2012 de la 4% la 3%.

FMI și-a redus prognoza privind creșterea PIB al Moldovei de la 3,5% la 3%. Iar Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare a micșorat prognoza de creștere a PIB al Moldovei în 2012 cu 1,5 puncte procentuale de la 4% până la 2,5%. În 2011, PIB al Moldovei a crescut cu 6,4%, iar în primul trimestru al anului curent – cu 1%.

Valeriu Lazăr: "În Moldova nu există recesiune economică și nu sunt premise pentru aceasta în anul curent"

Declarația a fost făcută de către viceprim-ministru, ministrul Economiei, care a comentat în așa mod temerile guvernatorului Băncii Naționale, Dorin Drăguțanu despre o posibilă recesiune economică în acest an. Valeriu Lazăr a menționat că se poate vorbi despre recesiune cât timp de trei trimestre la rând se atestă o reducere a creșterii economice.

Ministrul Economiei a subliniat că, deocamdată, în Moldova se semnalează doar o diminuare a creșterii economice. El a amintit că în primul trimestru PIB a crescut cu 1%. Valeriu Lazăr a mai spus că, potrivit estimărilor Ministerului Economiei, creșterea PIB în al doilea trimestru va fi mai mare decât în primul și că rezultatele pentru primul semestru vor fi mai mari de 1%. El a mai subliniat că situația din industrie în al doilea trimestru s-a ameliorat și că scăderea, la finele primului semestru, a fost de numai 0,3%, în timp ce în primul trimestru al anului curent căderea a fost de 3,4%.

Valeriu Lazăr a mai spus că datele privind PIB pentru primul semestru, așa cum a fost planificat, vor fi făcute publice de BNS pe 15 septembrie. Potrivit lui, deocamdată, Ministerul Economiei își menține prognoza de creștere a economiei Moldovei în 2012 cu 3%. Ministrul a apreciat că riscurile principale pentru această creștere provin din agricultură, puternic afectată de secetă. În același timp, în opinia demnitarului, o parte din pierderile agricultorilor va fi acoperită din contul creșterii prețurilor la producția crescută.

InfoMarket

Rezervele valutare au depășit pragul psihologic de 2,2 miliarde de dolari SUA

Rezervele valutare au atins un nou maxim istoric, depășind pragul psihologic de 2,2 miliarde de dolari SUA, comunică MOLDPRES cu referire la date ale Băncii Naționale a Moldovei (BNM), făcute publice astăzi.

După o creștere cu 40 milioane de dolari SUA, în perioada 17-24 august, activele oficiale de rezervă s-au ridicat la valoarea de 2 miliarde 207 milioane de dolari SUA. Experții financiari explică creșterea rezervelor și prin aprecierea cursurilor de schimb ale valutei componente ale rezervelor valutare în raport cu dolarul SUA, cât și prin intrări și procurări de valută.

Precedentul maxim a fost atins la 17 aprilie, când activele oficiale de rezervă au atins nivelul de 2 miliarde 167 de milioane de dolari SUA.

De la începutul anului 2012, activele oficiale de rezervă au crescut cu peste 240 milioane de dolari. Fortificarea rezervelor valutare este importantă în eventualitatea unei crize economice în cazul agravării crizei datoriilor suverane și recesiunii din Uniunea Europeană și pe plan mondial. Activele oficiale de rezervă au crescut în anul 2011 cu 248 milioane de dolari SUA, până la 1965,3 milioane de dolari, în comparație cu sfârșitul anului precedent, când acestea au fost de 1717,69 mln dolari SUA.

Potrivit datelor BNM, cea mai mare parte din activele oficiale de rezervă, respectiv, 1 miliard 310 milioane de dolari SUA, sunt păstrate în valori mobiliare, iar alte 891 milioane reprezintă disponibilități și plasări la termen, în mare parte în bănci cu oficii în străinătate, notează MOLDPRES.

CNAM promite asiguraților servicii mai calitative în următorii 5 ani

Recent, Compania Națională de Asigurări în Medicină (CNAM) a elaborat Strategia de dezvoltare pentru anii 2013-2017. Creșterea numărului de asigurați, dar și a calității serviciilor medicale prestate, cât și dezvoltarea instituțională durabilă sunt doar câteva dintre obiectivele acestui document strategic.

„Până acum nu a existat un document strategic de dezvoltare instituțională a CNAM, care să stabilească misiunea și viziunea CNAM, dar și alți indicatori, precum performanțele și relațiile cu alte instituții ale statului. E un document esențial și pentru toți pacienții și asigurații care au acces la serviciile medicale în RM. Ne dorim ca prin implementarea strategiei, să fie soluționate o serie de probleme cu care se confruntă actualul sistem de sănătate”, a declarat Mircea Buga, directorul CNAM, în cadrul unei mese rotunde.

Documentul de o importanță strategică pentru sistemul de finanțare în sănătate prevede o nouă viziune asupra sistemului de Asigurare Obligatorie de Asistență Medicală (AOAM). La baza elaborării strategiei se află mai mulți indicatori obiectivi, dar printre cei mai importanți sunt calitatea și eficiența serviciilor medicale prestate, care nu sunt la nivelul așteptărilor beneficiarilor sistemului AOAM. Experții care au participat la elaborarea strategiei susțin că și alocațiile anuale pentru sănătate (aproximativ 100 euro per capita) sunt încă foarte mici pentru a fi considerate suficiente în contextul reformării sistemului de sănătate și sporirii cerințelor populației față de acest sistem.

Strategia propune soluționarea mai multor probleme. În primul rând, este vorba de acoperirea universală a populației cu servicii medicale de bază, reieșind din faptul că 20% din cetățenii țării încă sunt neasigurați. Expertul Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), Jarno Habicht, a menționat că cele 14 categorii de asigurați, acoperite de Guvern, vor fi revizuite și se va pune accent pe condiții cât mai acceptabile pentru asigurați, în așa fel încât numărul lor să crească. Jarno Habicht s-a referit la importanța documentului în condițiile în care statul are nevoie de „un fond de asigurări perfect și eficient”. „Noi vom încerca să-i interesăm pe cei 20% dintre cetățenii rămași să participe la sistemul de asigurări obligatorii de asistență medicală”, a remarcat Habicht.

UN NUMĂR MAI MARE DE ASIGURAȚI

Contribuțiile achitate de către angajatorii și angajații asigurați la fondul CNAM au crescut doar în prima jumătate a anului 2012 cu 76 mil. lei, constituind circa 819 mil. lei. Totuși, ponderea asiguraților rămâne a fi de 80%, chiar dacă a crescut cu aproape 35% numărul persoanelor care și procură individual o poliță de asigurare medicală.

În al doilea rând, se dorește o mai bună protecție a drepturilor persoanelor asigurate. „Fondurile

cresc, dar calitatea asistenței medicale, corupția din sistem, plățile neformale rămân probleme constante. Este important să trecem la o etapă nouă, la asistența medicală calitativă, pentru ca pacienții să fie mulțumiți”, a spus Mircea Buga. Documentul va conține măsuri de lichidare a plăților informale în instituțiile medicale și de îmbunătățire a calității serviciilor.

Urmează consolidarea CNAM ca instrument financiar care vine să susțină reformele din țară. „Viziunea CNAM ține de consolidarea principalului instrument de finanțare a sistemului de sănătate prin eficientizarea managementului organizațional intern și prin promovarea consecventă a politicilor Guvernului în domeniu. Astfel, în strategie este analizată noua misiune a CNAM care prevede asigurarea calității serviciilor medicale, protecția financiară a beneficiarilor sistemului AOAM”, a menționat Mircea Buga.

Președintele Comisiei parlamentare pentru protecție socială, sănătate și familie, Vladimir Hotineanu, a opinat că în actualul sistem de sănătate trebuie soluționate și finalizate măsurile de îmbunătățire a bazei tehnico-materiale a instituțiilor medicale. „Sistemul asistenței primare este cel mai important, iar dotarea lui cu tehnică performantă asigură și calitatea serviciilor prestate”, consideră Hotineanu. Dumnealui a atenționat și asupra faptului că din anul 2014 Fondul Global nu va mai acorda susținere financiară pentru tratamentul bolnavilor HIV/SIDA și TBC. „Noi trebuie să răspundem la întrebările: Cum vom finanța combaterea tuberculozei? Cum vom acoperi nevoile de tratament ale bolnavilor de SIDA, maladie existentă de mulți în țara noastră? Numărul cazurilor de acest fel a depășit cifra de 6 mii”, a declarat Hotineanu.

Înainte ca strategia instituțională a CNAM să fie finisată, se discută despre introducerea unui cont personal al asiguratului, astfel încât cei care nu utilizează serviciile medicale pe parcursul unui an să aibă posibilitatea să folosească mai apoi o parte din propriile contribuții. Este vorba despre 15-25% din suma contribuțiilor care urmau să se acumuleze pe contul personal al asiguratului. Deocamdată, contul personal al asiguratului este un proiect care urmează a fi revăzut. De altfel, ca și posibilele riscuri ale sistemului de asigurări. Unul dintre suținătorii acestei idei, parlamentara Valentina Stratan, precizează: „Nu se renunță la inițiativă, dar nici nu se dorește implementarea ei numai de dragul implementării. Contul personal al asiguratului trebuie să fie viabil și să nu prejudicieze sistemul națio-

nal de asigurări în medicină, care se conduce după principiul solidarității. Totuși, statistica arată că 54% din asistență sunt acoperite de stat, iar restul, 46%, sunt plătite de cetățean, care are dreptul să ceară calitate”.

Întrebată dacă nu e mai simplu să fie permisă liberalizarea pieței de asigurări în medicină, în așa fel încât asiguratul să-și aleagă singur instituția și serviciile medicale de care are nevoie, Stratan a spus: „Nimeni nu interzice fondurile private sau facultative de asigurări, dar dacă liberalizăm acest domeniu, riscăm să distrugem întreg sistemul de sănătate. Mai întâi trebuie să avem o stabilitate economică, să creștem atractivitatea și să introducem noi metode de stimulare a principiului de asigurare”.

PRIMA DE ASIGURARE – 7%

În contextul dezvoltării sistemului de asigurări în medicină, a fost aprobat și proiectul Legii fondurilor Asigurării Obligatorii de Asistență Medicală (AOAM) pentru anul 2013, care prevede majorarea veniturilor și cheltuielilor cu 3,8% și respectiv, cu 4,9%, comparativ cu anul curent de gestiune. Astfel, pentru anul 2013 prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă procentuală rămâne la nivelul ultimilor trei ani, în mărime de 7%. Potrivit proiectului, suma procentuală este repartizată egal a câte 3,5% pentru angajator și angajat. În lista categoriilor care achită prima în formă procentuală sunt incluși angajatorii, angajații, unitățile, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, persoanele fizice, notarii privați și avocații care plătesc persoanelor fizice ori în folosul lor alte recompense, persoanele fizice care primesc alte recompense. Totodată, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de sumă fixă pentru anul 2013 va fi echivalentă primei din contribuție procentuală din salariul mediu anual, prognostic pentru anul respectiv în baza indicatorilor macroeconomici.

În proiectul Legii fondurilor AOAM pentru anul 2013, se indică faptul că reducerea de 50% va fi păstrată pe un termen de 3 luni de la aprobarea acesteia, precum și reducerea de 75% pentru proprietarii de terenuri cu destinație agricolă cu prelungirea termenului de achitare a primelor de asigurare până la recoltarea roadei. În viziunea celor care au elaborat documentul, practica aplicării acestei înlesniri are un impact pozitiv asupra protecției financiare a categoriilor de populație cu venituri mici și gradului sporit de acoperire a populației cu asigurare obligatorie de asistență medicală.

Pe de altă parte, și transferurile din bugetul de stat în fondurile AOAM pentru asigurarea categoriilor de persoane neangajate pentru care Guvernul are calitatea de asigurat nu vor fi mai mici de 12,1% din totalul cheltuielilor bugetare de bază.

Lilia PLATON

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

КБ «UNIBANK» А.О.

В соответствии с решением Совета КБ «UNIBANK» А.О. от 03 марта 2012 года, Совет Банка извещает акционеров Банка о том, что по инициативе акционеров, владеющих более 25% акций Банка, на 21 сентября 2012 года назначено внеочередное общее собрание акционеров (акционера) Банка, которое будет проведено в 14:00 по адресу: мун. Кишинэу, ул. Митрополита Г. Бэнулеску Бодони, 45, зал заседаний КБ «UNIBANK» А.О., начало регистрации акционера – 13:00.

ПОВЕСТКА ДНЯ ГОДОВОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ:

- О досрочном сложении полномочий членов Совета КБ «UNIBANK» А.О.
- О выборах членов Совета КБ «UNIBANK» А.О.
- О досрочном прекращении полномочий членов Ревизионной комиссии КБ «UNIBANK» А.О.
- О выборах членов Ревизионной комиссии КБ «UNIBANK» А.О.
- Об увеличении размера уставного капитала КБ «UNIBANK» А.О. путем проведения закрытой дополнительной эмиссии простых именных акций КБ «UNIBANK» А.О.
- О порядке заверения Протокола внеочередного общего собрания акционеров КБ «UNIBANK» А.О.

ДОПОЛНИТЕЛЬНАЯ ИНФОРМАЦИЯ:

– собрание проводится в очной форме, список акционеров, имеющих право на участие в собрании, составлен регистратором по состоянию на 03 сентября 2012 года,

– с материалами повестки дня можно ознакомиться в центральном офисе КБ «UNIBANK» А.О., начиная с 11 сентября 2012 года.

Полномочный представитель акционера должен представить соответствующие документы, подтверждающие его полномочия на участие в собрании и принятии решений по всем вопросам повестки дня собрания.

Совет Банка

АО Întreprinderea pentru lucrări de montaj «Metal»

извещает, что Исполнительный орган принял решение о проведении внеочередного собрания акционеров в очной форме. Собрание состоится 28 сентября 2012 г. в 10.00 часов в помещении Административного здания по адресу: г. Фэлешть ул. Михай Еминеску, 62. Регистрация с 9.00 до 9.50.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- О приостановлении деятельности Акционерного Общества „Metal” сроком на 3 года.

С материалами к повестке дня внеочередного собрания можно ознакомиться по адресу: г. Фэлешть ул. Михай Еминеску, 62, с 18 сентября 2012 г. с 9.00 до 10.00 в рабочие дни.

Список акционеров, имеющих право на участие в собрании, составлен независимым регистратором „Registru-F” S.A. по состоянию на 04 сентября 2012 г.

Для участия в собрании необходимо иметь удостоверяющий документ. В случае невозможности Вашего личного участия в собрании акционеров, Вы вправе передать право голоса другому лицу по доверенности, заверенной в соответствии с законодательством.

Исполнительный орган «Metal» S.A.

Aviz CNPF

Întru asigurarea respectării prevederilor art.6 din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională a Pieței Financiare”, Comisia Națională a Pieței Financiare comunică rechizitele bancare pe care urmează să fie transferate taxele și plățile regulatorii de funcționare:

Cod fiscal 1007601001293; BC „Victoriabank” SA Filiala nr.11; Codul băncii VICBMD2X883; Cont bancar 2251311138

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpresă: 67770
Poșta Moldovei: PM21700
EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.
Nr. de înregistrare:
1003600114204, 27 octombrie 2003
FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE
CONȘILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
Președinte: Iurie FILIP,
Elena VASILACHE, Eugeniu VIȚU,
Zoia TULBURE, Galina ȘPAC.
REDACTOR-ȘEF:
Ghenadie TUDOREANU
Tel.: /373 22/ 229-445
REDACTOR-ȘEF ADJUNCT:
Tatiana SOLONARI
Tel.: /373 22/ 229-335

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale:

capital@market.md, ziarulcm@gmail.com
TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115
(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)
CONT BANCAR: 225139437,
c/f 1003600114204,
BC „Eximbank - Gruppo Veneto Banca”, SA.,
fil.11, Chișinău, BIC EXMMMD22436

În ziar au fost utilizate știrile agenției «Moldpres» și «InfoMarket»
Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.
Orice articol publicat în «Capital Market» reflectă punctul de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia PRAG 3

Trei ani de lichidare a «Investprivatbank» – viziunea BNM

Interviu cu Emma Tăbîrță, viceguvernator al Băncii Naționale a Moldovei

– La 19 iunie 2012 s-au împlinit trei ani de când a fost luată decizia de către Banca Națională de a fi retrasă licența băncii comerciale «INVESTPRIVATBANK». Cum credeți, stimată dnă Emma Tăbîrță, BNM a avut alternative de a salva această bancă?

– Până a aplica măsură extremă – retragerea licenței, Banca Națională a utilizat toate pârghiile prevăzute de lege în scopul remedierii situației BC «INVESTPRIVATBANK» S.A. și menținerii ei pe piața bancară.

În general, situația BC «INVESTPRIVATBANK» S.A. s-a aflat în vizorul BNM de mai mult timp. Începând cu luna august 2008, BNM, în conformitate cu împuternicirile acordate de legislație, a dispus băncii luarea măsurilor necesare pentru a lichida neregulile admise și a remedia situația financiară a acesteia, în particular, pentru a asigura majorarea fluxurilor de lichiditate. În perioada august 2008-martie 2009, Banca Națională în repetate rânduri a avertizat managementul B.C. «INVESTPRIVATBANK» S.A. asupra neregulilor admise în activitatea băncii și necesității conformării cerințelor legislației în vigoare, a prescripțiilor diverselor măsuri de remediere a situației financiare, inclusiv elaborarea unui plan pentru majorarea fluxurilor de lichiditate, necesare executării obligațiilor băncii. Mai mult, în martie-aprilie 2009, pentru a susține lichiditatea B.C. «INVESTPRIVATBANK» S.A., Banca Națională i-a acordat credite în sumă totală de 85,0 mil. lei.

Practica altor bănci a confirmat judecătoria și eficiența unor asemenea măsuri din partea Băncii Naționale, conforme cu legea și menite să readucă la funcționalitate băncile cu dificultăți. B.C. «INVESTPRIVATBANK» S.A., însă, prin nerespectarea cerințelor de remediere impuse de Banca Națională și încadrarea în continuare în riscuri excesive și în operațiuni dubioase de înstrăinare a activelor băncii prin intermediul diverselor scheme de creditare, a neglijat posibilitățile de redresare. În consecință, deficiențele financiare grave, managementul neadecvat al BC «INVESTPRIVATBANK» S.A. au făcut imposibilă ameliorarea situației financiare a băncii. Toate acestea au condus la incapacitatea de plată a acesteia și, respectiv, la retragerea licenței.

– Ce părere aveți despre declarațiile precum că această bancă a fost artificial adusă la faliment? În ce constau pretențiile grupului de acționari ai «INVESTPRIVATBANK» care sunt contra retragerii licenței și care au intentat un proces de judecată împotriva BNM?

– Declarațiile precum că această bancă a fost în mod artificial adusă la faliment sunt nu doar nefondate, dar și alogice. Dimpotrivă,

Emma TĂBÎRȚĂ
Viceguvernator BNM

Banca Națională ca autoritate de supraveghere bancară și promotor al politicii monetare în stat, în primul rând, contribuie la asigurarea stabilității sectorului financiar și neadmiterea riscurilor excesive. În cazul BC «INVESTPRIVATBANK» S.A., măsurile întreprinse de Banca Națională pe parcursul perioadei august 2008-martie 2009 au avut ca scop anume redresarea situației financiare a băncii. De remarcat că aceste măsuri nu s-au limitat doar la un caracter administrativ (restricționarea unor operațiuni, obligarea de a lua unele măsuri), dar au cuprins instrumente economice, cum ar fi acordarea asistenței financiare în formă de credite pentru menținerea lichidității băncii (credite acordate la o rată mult mai favorabilă decât cea aplicată pentru depozitele atrase). Nici una din măsurile întreprinse de Banca Națională nu au putut determina falimentarea băncii, ci dimpotrivă, au creat premise pentru stabilizarea situației acesteia.

Emiterea restricției de atragere a depozitelor noi, discutată în presă în aceeași ordine de idei, a avut ca scop protejarea intereselor deponenților, inclusiv a celor potențiali, și prevenirea atragerii în continuare a depozitelor noi, a căror achitare putea fi dificilă și agrava și mai mult situația băncii.

Temeiul principal al retragerii licenței B.C. «INVESTPRIVATBANK» S.A. în iunie 2009 și, ca urmare, al declanșării procesului de lichidare a acesteia l-a constituit starea de insolvabilitate a băncii. Conform legii, în cazul insolvabilității unei bănci, Banca Națională este obligată să retragă licența acesteia și să numească un lichidator pentru lichidarea băncii.

Două grupuri de acționari ai BC «INVESTPRIVATBANK» S.A. au contestat în instanța de judecată Ordonanța Băncii Naționale cu privire la retragerea licenței BC «INVESTPRIVATBANK» S.A. și numirea lichidatorului. Reclamanții au cerut anularea ordonanței respective și repararea prejudiciilor materiale cauzate în valoare de 45 mil. euro și 88 mil. lei (primul grup de acționari) și, respectiv, peste 140,4 mil. lei (al doilea grup de acționari).

Prin hotărârile din 28 ianuarie 2010 și 27 mai 2010, Curtea de Apel Chișinău a respins cererile acționarilor ca fiind neîntemeiate.

La 21 februarie 2012, și, respectiv, 14 mai 2012, Curtea Supremă de Justiție a respins recursurile acționarilor BC «INVESTPRIVATBANK» S.A. și a menținut Hotărârile Curții de Apel din 28 ianuarie 2010 și, respectiv, din 27 mai 2010 (prin care au fost respinse cererile de chemare în judecată). Deciziile Curții Supreme de Justiție sunt irevocabile.

Cu ocazia litigiilor pe marginea retragerii licenței BC «INVESTPRIVATBANK» S.A. în noiembrie 2011, Curtea Constituțională, la sesizarea Curții Supreme de Justiție, a verificat constituționalitatea prevederilor Legii instituțiilor financiare, în baza cărora Banca Națională a retras licența băncii. Curtea Constituțională a recunoscut drept constituționale prevederile respective ale Legii instituțiilor financiare și a respins sesizarea Curții Supreme de Justiție.

– Ce momente problematice din punctul de vedere al supravegherii băncilor au fost identificate ca rezultat al falimentării

«INVESTPRIVATBANK» și în ce au constat scăpările BNM?

– În ce privește insolvabilitatea unei bănci, trebuie menționat că îndeplinirea funcțiilor de licențiere, reglementare și supraveghere bancară de către autoritatea împuternicită, adică BNM, nu înseamnă și oferirea garanțiilor contra riscurilor la care se expune banca, inclusiv cel al insolvabilității sau cel al consecințelor încălcărilor legislației de către bancă și managementul ei. În cazul implicării băncii în operațiuni riscante sau dubioase, autoritatea de supraveghere înaintează prescripții sau, după caz, recomandări băncii, îndreptate spre încetarea acestor operațiuni sau, cel puțin, minimizarea riscurilor asociate. Îndeplinirea prescripțiilor și recomandărilor respective și deci consecințele nerespectării lor, țin de responsabilitatea băncii sub conducerea organelor sale statutare.

Falimentul BC «INVESTPRIVATBANK» S.A. a stimulat optimizarea politicii statului în sectorul financiar. Astfel, în anii 2009-2011, au fost operate modificări la Legea instituțiilor financiare, a fost adoptată Legea privind unele măsuri suplimentare de asigurare a stabilității financiare; s-a creat Comitetul Național de Stabilitate Financiară; între guvern și autoritățile publice cu responsabilități în domeniul financiar a fost încheiat memorandumul privind menținerea stabilității financiare; Banca Națională a sporit cerințele normative față de capitalul băncilor, față de sistemul de control intern și managementul corporativ al acestora, care au menirea să contribuie la stabilitatea financiară.

Evident că, indiferent de calitatea reglementărilor în vigoare și a supravegherii bancare, în condițiile economiei de piață și ale riscurilor la care se expun băncile în activitatea lor, nu poate fi exclus în totalitate riscul de falimentare a unei bănci (fapt confirmat în prezent de practica bancară europeană) și, mai ales, falimentul cauzat de fraude. Banca Națională va continua să-și perfecționeze reglementările și practicile în concordanță cu cele mai bune practici în domeniu.

– Totuși, de ce a fost luată decizia de a respinge preluarea «INVESTPRIVATBANK» de către banca de stat Banca de Economii?

– În iunie 2009, Banca de Economii S.A. și-a exprimat doar intenția de a participa la o eventuală procurare a BC «INVESTPRIVATBANK» S.A. în proces de lichidare ca un complex patrimonial unic sau de a procura și/sau de a prelua parțial obligațiile și activele ei – tranzacții admise de lege. La nivel de intenție, Banca de Economii S.A. nu și-a asumat răspunderea pentru preluarea tuturor datoriilor BC «INVESTPRIVATBANK» S.A. în proces de

lichidare. Ulterior, Banca de Economii S.A., totuși, nu și-a realizat intenția exprimată și nu a preluat BC «INVESTPRIVATBANK» S.A. în proces de lichidare.

– Cum apreciați activitatea lichidatorului «INVESTPRIVATBANK»? Ce număr de personal se ocupă de lucrul cu debitorii? Cum credeți, există necesitatea de a atrage în această activitate societăți profesionale de colectare a datoriilor, poate, cu experiență mai mare decât angajații BNM? De asemenea, ne puteți spune cât de multe datorii au fost returnate?

– De la data retragerii licenței BC «INVESTPRIVATBANK» S.A. și până în prezent, lichidatorul băncii a întreprins un șir de măsuri în vederea lichidării eficiente a activelor băncii și obținerii sumei maxime din vânzarea acestora.

În total, de la data retragerii licenței până la 31.07.2012, BC «INVESTPRIVATBANK» S.A. în proces de lichidare a încasat mijloace bănești în sumă de 201,4 mil. lei, dintre care: 179,0 mil. lei din rambursarea creditorilor, 14,6 mil. lei din comercializarea mijloacelor fixe, 7,2 mil. lei din comercializarea altor active și 0,6 mil. lei alte încasări. Totodată, de la data retragerii licenței, lichidatorul BC «INVESTPRIVATBANK» S.A. a achitat creditul acordat băncii de către Banca de Economii S.A. până la numirea lichidatorului în sumă de 15,1 mil. lei și depozitele persoanelor fizice în sumă totală de 626,8 mil. lei. În prezent, se achită clasa de creanțe „credite acordate băncii după numirea lichidatorului”.

Lichidatorul BC «INVESTPRIVATBANK» S.A., împreună cu alți 6 angajați ai băncii, continuă lucrul privind rambursarea forțată a creditelor prin intermediul organelor de justiție și de drept. Actualmente, majoritatea acțiunilor civile înaintate de lichidator, precum și dosarele penale referitoare la activitatea băncii în proces de lichidare se află la etapa de examinare. Respectiv, nu sunt emise hotărâri ale instanțelor de judecată în privința tuturor debitorilor rău-platnici ai băncii, ceea ce face dificilă recuperarea rapidă a datoriilor acesteia. Astfel, la situația din 31.07.2012 sunt intentate 283 acțiuni civile și 50 dosare penale în instanțele de judecată. Totodată, pe parcursul lunii iulie 2011, au fost transmise spre executare 39 titluri executorii pentru încasarea datoriei. Până în prezent, aceste titluri executorii nu au fost realizate.

Cât privește atragerea în procesul de lichidare a băncii a societăților profesionale de colectare a datoriilor, BNM va examina oportunitatea în cauză, ținând cont de experiența lichidării băncilor și, după caz, va înainta recomandări lichidatorilor băncilor în proces de lichidare.

– Nu sunt încălcate drepturile persoanelor juridice în calitate de consumatori, deoarece, în ciuda diferitor declarații ale unor oficiali ai BNM, timp de trei ani, nici una dintre aceste entități nu a reușit să recupereze depozitele de pe conturile Investprivatbank? De ce nu merge BNM în întâmpinarea fondurilor de investiții, mai ales că pe conturile "INVESTPRIVATBANK" acestea nu păstrau banii proprii, dar a acționarilor, în majoritatea lor persoane fizice?

– În conformitate cu Legea instituțiilor financiare, creanțele față de banca în proces de lichidare se onorează în ordinea priorităților claselor de creanțe cu respectarea obligatorie a principiului proporționalității și tratării egale a creditorilor aflați în situații similare. Creanțele creditorilor-persoane juridice față de BC "INVESTPRIVATBANK" S.A. aparțin clasei de creanțe „depozitele persoanelor juridice și ale întreprinderilor individuale”. Lichidatorul băncii poate purcede la achitarea acestei clase de creanțe, după achitarea creanțelor din clasele precedente, care sunt prioritare. Pe moment, BC "INVESTPRIVATBANK" S.A. achită clasa de creanțe „credite acordate băncii după numirea lichidatorului”. Doar după plata acestor datorii, va fi posibilă începerea achitării proporționale a datoriilor către creditorii din următoarele clase de creanțe.

Respectarea acestei ordini de achitare a datoriilor băncii în proces de lichidare este obligatorie. Banca Națională, lichidatorul băncii sau oricare altă persoană nu are dreptul să schimbe mecanismul legal de onorare a creanțelor față de bancă, indiferent de temeiul creanței, tipul creanței, persoana creditorului sau alte împrejurări.

– Din punctul de vedere al protecției consumatorilor, spuneti cât de corect a fost din partea "INVESTPRIVATBANK" să perceapă taxe de transfer a banilor, însă fără a trimite bani, chiar, care erau pe conturile curente ale persoanelor juridice. În general, BNM analizează posibilitatea revizuirii procedurilor generale de restituire a resurselor deponenților, și anume în ceea ce privește fondurile de entități juridice pe cont curent, nu la depozit?

– Încasarea unei plăți fără o contraprestație, evident, este o practică incorectă. Totodată, remarcăm că, din momentul intrării în gestiunea băncii, lichidatorul B.C. "INVESTPRIVATBANK" S.A. a expediat pe adresele tuturor deponenților și altor creditori avize recomandate despre tipul și suma creanțelor acestora față de bancă. Potrivit informației lichidatorului, în termenul stabilit de lege (1 lună) nici una din persoanele juridice nu a prezentat obiecții asupra sumei indicate în aviz și, respectiv, asupra calculului și aplicării comisioanelor de bancă.

În ce privește relațiile fondurilor de investiții și ale B.C. "INVESTPRIVATBANK" S.A. putem menționa următoarele: din informația de care dispunem, mijloacele bănești în această bancă au fost depuse de către fondurile de investiții, în numele cărora sunt încheiate contractele cu banca și față de care banca și-a asumat obligații. Deci mijloacele respective nu au fost depuse ca depozite ale persoanelor fizice, acestea reprezentând creanțe ale fondurilor de investiții și, prin urmare, nu pot fi achitate ca depozite ale persoanelor fizice.

Ghenadie TUDOREANU

Când vom avea credite mai ieftine?

Comentariul economic al Agenției Informaționale de Stat MOLDPRES

Rata dobânzii la creditele în monedă națională a coborât în iulie la un nou minim istoric, de 13,38% anual, iar companiile se împrumută de la bănci și la o rată sub 11 la sută.

Prețul creditelor este într-o ușoară scădere. E tocmai ce așteaptă oamenii de afaceri de ani de zile. Ei, însă, nu par a fi entuziasmați de acest minim istoric și continuă să afirme că rata pentru credite bancare rămâne a fi ridicată, iar procedura de obținere a acestora prea scumpă.

Pe de altă parte, Banca Națională a Moldovei constată că, deși ratele de creditare sunt în continuă scădere, totuși ritmul de creștere a creditului este mai lent decât în aceeași perioadă din anul precedent. Era și de așteptat o încetinire a creșterii cererii pentru finanțări, odată ce economia și-a domolit pasul. Și dacă economia încetinește, iar întreprinderile se confruntă cu un deficit de lichidități, apar dificultăți în rambursarea împrumuturilor. Ponderea creditelor neperformante a crescut de la 12,9% la început de an la 15,3 la sută în iunie.

Această deteriorare a portofoliului de credite pune unele presiuni pe costul creditelor. Băncile sunt nevoite să creeze fonduri de risc pentru a-și acoperi pierderile. Volumul reducerilor calculate pentru pierderi la active și angajamente condiționale a crescut în jumătate de an cu aproape 1,2 miliarde de lei, la 4,38 miliarde în iunie, iar capitalul normativ total a scăzut cu 620 milioane de lei.

În aceste condiții, băncile devin tot mai prudente în activitatea de creditare. Totodată, ele sunt determinate de situație să acumuleze suficiente venituri ca să poată crea fonduri de risc. Băncile sunt nevoite să fie mai active pe piața creditelor, în condițiile în care profitul la hârtiile de valoare de stat și certificatele BNM s-a redus la jumătate, în ultimele șase-opt luni.

Hârtiile de valoare de stat nu le mai aduc veniturile pe care le obțineau. O reducere mai mare a dobânzilor însă este dificilă în situația în care calitatea portofoliului de credite se înrăutățește din cauza condițiilor economice.

Un alt factor, care contează mult la ieftinirea creditelor, este inflația. Rata anuală a acesteia a ajuns în iulie la jumătate din nivelul înregistrat acum un an. În situațiile de stabilitate economică, o inflație mai mică înseamnă și dobânzi mai mici. Și o cerere mai redusă la credite determină băncile să reducă dobânzile.

De ce totuși creditele bancare nu se ieftinesc mai rapid?

Prețul creditelor bancare este dictat de costul resurselor atrase, de marja de profit a băncii și de primele de risc.

Resursele principale ale instituțiilor financiare moldovenești provin

din depozite. Iar costul acestora rămâne relativ înalt, dacă luăm în considerare încetinirea ritmului de creștere a prețurilor. Băncile continuă să ofere dobânzi comparabile cu nivelul din anul 2011, iar la depozitele constituite de persoanele fizice chiar relativ mai mari. În iulie, rata dobânzii la economiile la termen constituite de populație a fost, în medie, de 9,62%, față de 9,39 în perioada similară a anului precedent. Rata dobânzii la creditele pentru populație au scăzut în această perioadă de la 16,37% la 15,14%. Însă circa 70-80 la sută din depozite sunt constituite pe un termen de până la un an, în timp ce mai bine de jumătate din credite sunt acordate pe o perioadă de peste un an.

În același timp, marja bancară de profit a intrat pe un trend descendent la jumătatea anului 2010. În iulie, diferența între dobânda la

credite și, respectiv, cea la depozite, a coborât la minimul istoric din ultimii doi ani și jumătate, 6,01 și 3,59 pentru operațiunile în lei și valută. Reducerea marjei, în opinia experților, este un indiciu că ratele la depozite ar putea scădea în continuare, dacă băncile vor continua diminuarea ratelor la credite.

Însă marja bancară de 6 la sută arată că băncile mai consideră că riscurile sunt foarte mari și ar trebui să câștige mai mult pentru a-și completa fondurile de risc la creditele neperformante. Un nivel normal al marjei ar fi, în opinia experților, de 3-4%, care, de altfel, a fost atins în ultimii doi ani dinaintea crizei din 2009. Însă costul înalt al resurselor, dobânzile la depozite ridicându-se la o medie de 15-19%, ținând "în frâu" dobânda la credite, care depășise spre mijlocul anului 2008 nivelul de 20 la sută anual.

Odată cu începutul crizei, s-au majorat primele de risc, care au ajuns la 9,2% în anul 2010. În condițiile în care calitatea portofoliului de credite nu se îmbunătățește, procedura de execuție a gajului e încă complicată, condițiile economice se înrăutățesc, nu ne putem aștepta la o reducere a primei de risc.

"De ce creditele sunt scumpe în Republica Moldova? ". Răspunsul este că, în primul rând, aceasta se datorează costului înalt al resurselor atrase, determinat de încrederea scăzută a populației în sistemul bancar și, "totodată, de marjele de profit înalte aplicate de bănci. În al doilea rând, sunt primele mari de risc și eficiența scăzută de activitate a băncilor", la această concluzie ajungea acum un an economistul Adrian Lupușor, expert la Centrul Analitic Independent "Expert Grup".

Creditele vor deveni mai ieftine dacă va fi redus costul resurselor, marja de profit și primele de risc. De asemenea, menținerea unei inflații joase (în jurul țintei BNM de 5 la sută) pe o perioadă îndelungată și scăderea anticipațiilor inflaționiste vor contribui la sporirea accesibilității creditelor.

HOTĂRÎRE

cu privire la aprobarea actului de reevaluare a părții sociale deținute de COMPANIA FIDUCIARĂ "COLABORARE" S.A. în proces de lichidare

Nr. 34/4 din 17.08.2012
Monitorul Oficial nr. 177-180/1066
din 24.08.2012

Întru executarea Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 14/1 din 09.04.2010 "Cu privire la expunerea spre vânzare a valorilor mobiliare și a părții sociale deținute de COMPANIA FIDUCIARĂ "COLABORARE" S.A. în proces de lichidare" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 61, art. 235), în temeiul art. 25 alin. (2) din Legea nr. 192-XIV din 12.11.1998 "Privind Comisia Națională a Pieței Financiare" (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126 BIS), pct. 8.9 și pct. 8.12 din Modul de lichidare a participantului profesionist sau activității lui pe piața valorilor mobiliare în cazul retragerii (expirării termenului) licenței eliberate de Comisia Națională a Valorilor

Anexă la Hotărârea CNPF
nr. 34/4 din 17 august 2012

Mobiliare, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 6/5 din 03.02.2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 63-64, art. 222), Comisia Națională a Pieței Financiare

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă actul de reevaluare a părții sociale deținute de COMPANIA FIDUCIARĂ "COLABORARE" S.A. în proces de lichidare, conform anexei.
2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Direcției generale plasamente colective și microfinanțare.
3. Prezenta hotărâre intră în vigoare din data publicării.

VICEPREȘEDINTELE COMISIEI NAȚIONALE A PIEȚEI FINANCIARE
Artur GHERMAN

Chișinău, 17 august 2012.

Act de reevaluare a părții sociale deținute de COMPANIA FIDUCIARĂ "COLABORARE" S.A. în proces de lichidare

Denumirea societății	Adresa societății	Capitalul social (lei)	Prețul precedent (lei)	Prețul reevaluat (lei)	Rata de micșorare a prețului (%)	Cota (%) expusă spre vânzare	COMPANIA FIDUCIARĂ "COLABORARE" S.A. în calitate de:
Î.C.S. "MAUREZA" S.R.L.	mun. Chișinău, str. Ghiocilor, 1	1515048	59101	47281	20	66,63	deținător nominal

Moody's a coborât perspectiva ratingului Uniunii Europene la "negativă"

Moody's a coborât perspectiva ratingului Uniunii Europene la "negativă", reflectând riscuri în privința Germaniei, Franței, Marii Britanii și Olandei, țări care generează aproximativ 45% din veniturile bugetare ale UE, transmite Bloomberg.

Agencia de evaluare financiară atribue UE ratingul maxim "Aaa", care a avut până marți perspectivă "stabilă".

"Modificarea reflectă perspectiva negativă atribuită ratingurilor Aaa ale statelor membre care au contribuții semnificative la bugetul UE. Situația de credit a acestor state membre este puternic corelată, deoarece toate sunt expuse, în diferite grade, la criza datoriilor de stat din zona euro", notează Moody's într-un comunicat.

Riscul unei retrogradări a ratingului UE este generat de deteriorarea situației individuale a statelor membre, a adăugat agenția.

"Mai mult, o eventuală slăbire a angajamentului statelor membre față de UE și o modificare a cadrului fiscal al UE care ar conduce la o administrare mai conservatoare ar bugetului ar avea efecte negative", avertizează compania.

Cancelarul Angela Merkel a declarat luni că Germania trebuie să dea dovadă de solidaritate față de Europa și a sugerat că guvernul de la Berlin, cel mai mare finanțator al împrumuturilor de urgență acordate statelor de la periferia zonei euro, ar putea accepta un rol extins, mai activ al Băncii Centrale Europene (BCE) în soluționarea crizei datoriilor de stat.

Totodată, președintele BCE Mario Draghi a afirmat că nu s-ar opune achiziționării de pe piață de obligațiuni guvernamentale cu maturitatea

la trei ani ale statelor aflate în dificultate.

Liderii europeni au pregătit mai multe întâlniri bilaterale pentru această săptămână, pentru discuții pregătitoare înainte ca Draghi să-și prezinte planul de apărarea monedei euro de turbulențele de pe piața obligațiunilor de stat. Președintele UE Herman Van Rompuy merge marți la Berlin, pentru discuții cu Merkel, în timp ce președintele francez Francois Hollande se va deplasa la Roma pentru o întâlnire cu premierul italian Mario Monti.

Americanii de la Franklin Templeton au devenit cel mai mare creditor pentru Irlanda

Mai multe fonduri ale Franklin Templeton controlau la sfârșitul primului semestru, potrivit calculului Financial Times, obligațiunile emise de Irlanda în valoare de 6,1 miliarde de euro, administratorul de investiții fiind astfel cel mai mare creditor privat al guvernului de la Dublin.

Pariul masiv pe recuperarea economică a Irlandei aparține șefului Franklin Templeton Global Bond Fund, Michael Hasenstab, unul dintre cei mai cunoscuți investitori în obligațiuni din SUA.

Cea mai mare parte a obligațiunilor în valoare de 6,1 miliarde de euro erau deținute la sfârșitul lunii iunie de Templeton Global Bond Fund, administrat de Hasenstab.

Amploarea achizițiilor Templeton Global Bond Fund a surprins unii manageri de active, care afirmă că evoluția robustă din acest an a pieței obligațiunilor Irlandei a fost cauzată parțial de achizițiile agresive ale lui Hasenstab.

Hasenstab a declarat Financial Times că fondul ar putea avea poziții mari pe unele piețe de dimensiuni mici, însă acestea rămân reduse comparativ cu activele totale ale fondului, iar expunerea poate fi rapid compensată pe piețele instrumentelor derivate.

În Irlanda, achizițiile Franklin Templeton sunt văzute ca un vot de încredere în economia țării.

Departamentul de obligațiuni internaționale al Franklin Templeton, la care Hasenstab este co-director, administrează active de 158 miliarde de dolari, inclusiv 61 miliarde de dolari ale Templeton Global Bond Fund. Rezultatele fondurilor administrate de Hasenstab i-au adus acestuia comparații cu Bill Gross, legendarul fondator al Pimco, administrator al celui mai mare fond de obligațiuni din lume.

Bank of America ar putea trimite bani cu camioanele în Grecia, dacă apare un deficit de lichidități după grexit

Bank of America a luat în calcul să trimită bani cu camioanele în Grecia, în cazul ieșirii țării din zona euro, astfel încât clienții băncii să își poată

plăți în continuare angajații și furnizorii, în eventualitatea unui deficit de lichidități, relatează New York Times.

În timp ce Grecia încearcă cu disperare să evite intrarea în incapacitate de plată a datoriilor, companiile americane, între care și Bank of America, se pregătesc pentru ceea ce în trecut era considerat de neconceput, și anume că statul elen va fi nevoit în curând să părăsească zona euro.

Nimeni nu știe cât de mare ar fi unda de șoc provocată de un exit al Greciei, dar marile bănci americane și firmele de consultanță au făcut recomandări clienților astfel încât să fie pregătiți pentru un astfel de scenariu.

JP Morgan nu a dorit să își asume vreun risc și a creat noi conturi pentru câțiva mari clienți americani, rezervele pentru drahme sau oricare altă monedă ar succeda euro în alte țări.

Grupul auto Ford și-a configurat sistemele IT astfel încât acestea să poată efectua imediat operațiuni în noua monedă elenă.

Aceste pregătiri contrastează cu asigurările venite din partea politicianilor europeni, potrivit cărora criza poate fi ținută sub control, iar uniunea monetară va rezista.

BCE va deține monopolul acordării licențelor bancare în zona euro, potrivit unui proiect al CE-surse

Banca Centrală Europeană (BCE) va deține monopolul acordării licențelor bancare în zona euro, potrivit propunerilor Comisiei Europene referitoare la crearea uniunii bancare în regiune, a declarat vineri o sursă apropiată situației, transmite Bloomberg.

Proiectul, care urmează să fie prezentat pe 12 septembrie, prevede și că BCE va putea decide ce bănci va supraveghea direct și când va delega responsabilitățile uzuale de supraveghere.

Autoritățile naționale de reglementare vor păstra dreptul de a decide când și cum să fie închisă o bancă. Banca centrală va putea să facă însă recomandări și să își exprime punctul de vedere în acest proces.

Liderii din zona euro au decis în iunie crearea unei autorități comune de reglementare a sectorului bancar și extinderea rolului de supraveghere al BCE, pentru a crea condițiile pentru salvarea directă a băncilor, prin fondul de stabilitate al zonei euro.

Pagină realizată de Olga GORCEAC

Wall Street Journal: Urmează o toamnă plină de evenimente dramatice, după liniștea din vară

Piețele financiare au fost surprinzător de liniștite înaintea unei toamne care ar putea fi plină de evenimente economice, financiare și politice dramatice, potrivit cotidianului american Wall Street Journal (WSJ).

Managerii fondurilor de investiții afirmă că liniștea recentă ascunde incertitudine, iar în acest timp își pregătesc portofoliile pentru o posibilă creștere a piețelor, dar și pentru a rezista unor șocuri variind de la problemele din Europa la noi măsuri de relaxare monetară din partea băncilor centrale și schimbări la conducerea celor mai mari două economii ale lumii, SUA și China.

Bernanke a apărât politicile monetare ale Fed și a alimentat așteptările pentru noi măsuri de stimulare economică, susținând acțiunile companiilor americane, cotația aurului, petrolului și prețurile titlurilor pe zece ani ale Trezoreriei SUA.

Comentariile lui Bernanke reprezintă doar vârful aisbergului în privința impactului pe care băncile centrale probabil îl vor avea asupra piețelor. În Europa, investitorii așteaptă ca președintele Băncii Centrale Europene (BCE) să se ridice la înălțimea promisiunilor de a face "tot ce este necesar" pentru a salva euro.

Unii investitori au interpretat anunțul de sâmbătă din China privind contracția activității industriei prelucrătoare în august ca pe un semn că Beijingul va suplimenta măsurile de stimulare, considerate modeste până în prezent.

Pe termen scurt, noutățile sunt așteptate mai ales din Europa, cu o reuniune a BCE joi, care ar putea aduce mai multă claritate în privința programului de achiziție de obligațiuni, urmată săptămâna viitoare de o decizie a Curții Constituționale a Germaniei privind legalitatea Mecanismului European de Stabilitate. După mai mulți ani de așteptare în privința situației din Europa, investitorii nu sunt convinși că o soluție definitivă este aproape.

Investitorii urmăresc, de asemenea, cu atenție schimbarea la vârful politicii din China, în octombrie, și alegerile prezidențiale din SUA, la începutul lunii noiembrie, ambele evenimente având potențialul de a conduce la noi măsuri de stimulare economică.

Fundamentele actualului trend de creștere a pieței sunt diferite față de cele ale perioadei pozitive de la începutul anului, când indicele MSCI pentru Asia fără Japonia a urcat cu 22% în intervalul noiembrie-februarie, potrivit analiștilor HSBC.

Problemele au început deja să apară, scrie WSJ, cu indicele MSCI Asia fără Japonia în declin cu 2,8% față de 23 august, odată cu reducerea optimismului privind acțiuni ale băncilor centrale, în lipsa unor noi informații în această direcție.

Franța va aloca 2,3 mld. euro pentru finanțarea angajării a 100.000 de tineri în 2013

Guvernul socialist al Franței intenționează să cheltuiască 2,3 miliarde de euro în 2013 pentru a combate șomajul printre tineri, deși trebuie în paralel să găsească metode pentru a economisi 30 de miliarde de euro ca să atingă țintele de deficit bugetar, potrivit Financial Times.

Planul de a crea 100.000 de locuri de muncă în 2013 a fost prezentat de premierul Jean-Marc Ayrault la o întâlnire a Medef, organizația angajatorilor din Franța. Scopul vizitei lui Ayrault era acela de a calma liderii mediului de afaceri în privința politicilor fiscale și industriale implementate de guvern.

În timp ce șomajul va depăși peste puțin nivelul de 10% din forța de muncă, autoritățile au anunțat implementarea uneia dintre principalele promisiuni de campanie electorală ale lui Hollande. Măsura angajează statul la plata a 75% din costurile fiecăruia din cele 100.000 locuri de muncă disponibile în 2013. Alte 50.000 de locuri de muncă ar fi subvenționate în aceeași măsură în 2014. Locurile de muncă vor fi disponibile pentru tineri cu vârstele între 16 și 25 de ani, cu accent pe zonele sărace, cu șomaj sporit.

Aceasta a fost a doua măsură costisitoare anunțată de autorități în două zile. Guvernul și-a asumat marți alocarea a 300 milioane euro pentru finanțarea scăderii de 6 eurocenți a prețului combustibilului. Costurile scăderii de prețuri vor fi împărțite egal cu industria petrolieră.

Becurile clasice au murit

Începând de sâmbătă a devenit ilegal în statele membre ale Uniunii Europene importul sau producția de becuri tradiționale cu incandescență. Măsura a nemulțumit consumatorii și ecologiștii, dar în același timp a scos în evidență deficiențele democrației europene, scrie Der Spiegel.

Potrivit unei reglementări date în 2009 de Comisia Europeană, vânzarea becurilor tradiționale cu incandescență trebuia să fie interzisă treptat până la 1 septembrie 2012.

Motivul este că aceste becuri irosc 95% din energia pe care o consumă, ceea ce intră în contradicție cu obiectivele ecologice ale UE. Ca urmare, becurile clasice au dispărut treptat de pe rafturile magazinelor din statele membre UE.

Practic, începând din această lună au dispărut din vânzare becurile de 100,75, și 60 de wați, iar becurile cu puteri mai mici de 25 W și 40 W vor dispărea încet din viața celor 500 milioane de europeni, cu toate că niciunul dintre acești cetățeni nu au fost întrebați dacă sunt de acord cu interzicerea lor.

Iar aici se observa cel mai bine influența puternică a agențiilor europene obsedate de eficiența energetică, scrie Der Spiegel.

Abordarea paternalistă și lipsa de transparență sunt mult mai grave decât căldura degajată de becurile tradiționale. Producătorii filmului "Bulb Fiction" fac chiar speculații că în spatele eliminării becului incandescent din viața noastră s-ar afla companii mari precum Philips și Osram, având în vedere profiturile mari pe care le realizează acestea din mult mai scumpele becuri economice.

În prezent, grupurile ecologiste precum Greenpeace sau Asociația Germană pentru Protecția Mediului se bucură pentru victoria obținută în fața becului tradițional. Dar, după cum explică chimistul Michael Braungart, becul economic este mult mai periculos pentru mediu, având în vedere cantitățile de mercur pe care le conține.

În 2010, un studiu al unei agenții germane pentru protecția mediului a tras concluzia că dacă un bec economic este spart din greșeală, este suficient să deschizi geamurile pentru a nu fi afectat de mercurul care se eliberează în aer.

„Drumuri-Cimișlia” S.A.

La data 24 august 2012 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor „Drumuri-Cimișlia” S.A. pe adresa: or. Cimișlia, str. N. Iorga 106, ora 11:00. Cvorumul a fost 97,76%

LA ADUNARE S-AU APROBAT URMĂTOARELE DECIZII:

1. Reorganizarea prin fuziune (absorbție) a societății „Drumuri-Cimișlia” S.A. în următorul mod: la persoana juridică absorbantă „Drumuri-Cimișlia” S.A. se reorganizează pe calea fuziunii prin absorbție la ea a „Drumuri-Leova” S.A., IS „Drumuri-Basara-beasca” S.A.
2. S-a aprobat comisia de reorganizare cu drept de semnătură a proiectului de fuziune, actului de transmitere și bilanțul consolidat.
3. S-a aprobat raportul de evaluare a patrimoniului „Drumuri-Cimișlia” S.A. și a valorii de piață a activelor nete la o acțiune a societății.
4. S-a aprobat contractul de fuziune prin absorbție.
5. S-a aprobat actul de primire-predare a bunurilor (patrimoniului, activelor și pasivelor) ale „Drumuri-Leova” S.A. și IS „Drumuri-Basara-beasca” S.A.
6. S-a aprobat bilanțul consolidat.
7. S-a aprobat decizia de emisiune suplimentară a capitalului social în rezultatul fuziunii (absorbției) la ea a „Drumuri-Leova” S.A. și IS „Drumuri-Basara-beasca” S.A.
8. S-a însărcinat Consiliul societății de a întocmi lista subscriitorilor și darea de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare.
9. S-a împuternicit Consiliul societății să aprobe modificările și completările în Statutul societății legate de emisie.
10. S-a aprobat proporția de convertire a acțiunilor aflate în circulație.
11. S-a aprobat decizia în privința autentificării semnăturilor președintelui, secretarului adunării.
12. S-a împuternicit reprezentantul cu dreptul la semnătură a documentelor necesare: Cojocar V. director „Drumuri-Cimișlia” SA.

Брокерская компания «Passim» SA

(лицензия серия CNPF №000051) оказываает услуги инвестиционного консалтинга.

Наш адрес: мун. Кишинев, бул. Григоре Виеру, 22/1, оф. 60/1 тел/факс 022-22-72-49, моб. 068023103.

S.A. „Agrovin Bulboaca”

Avizul de convocare a adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. „Agrovin Bulboaca”

Directorul S.A. „Agrovin Bulboaca”, în baza deciziei consiliului societății, anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. „Agrovin Bulboaca”, care va avea loc la data de 23.09.2012 la ora 12.15 pe adresa: com. Bulboaca, r-I Anenii Noi, sala de festivități S.A. „Agrovin Bulboaca”. Adunarea va fi ținută cu prezența acționarilor. Înregistrarea participanților de la ora 11 pînă la ora 12.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII:

1. Anularea acțiunilor de tezaur.
2. Modificarea capitalului social.
3. Aprobarea modificărilor și completărilor în statutul societății.
4. Acordarea împuternicirilor.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este întocmită la data 03.09.2012.

Cu materialele pentru ordinea de zi a adunării acționarii vor face cunoștință în zilele de lucru, începînd cu 13.09.2012, de la ora 10 pînă la ora 16 în sediul societății pe adresa: com. Bulboaca, r. -I Anenii Noi.

Pentru înregistrare acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții adăugător la aceasta vor prezenta și procura autenticată în modul prevăzut de legislația în vigoare.

„DRUMURI-DONDUȘENI” S.A.

Rectificare la Avizul publicat în Capital Market din 13 iunie 2012 nr. 24 (444) privind aprobarea deciziilor la Adunarea Generală extraordinară a acționarilor „DRUMURI-DONDUȘENI” S.A.

– În punctul 4. Textul 01 aprilie 2012 se substituie cu textul 31 mai 2012;

Punctul 5. Se va expune în următoarea redacție: Aprobarea proporțiilor de convertire (schimb) a acțiunilor aflate în circulație (cotelor-părți) în acțiunile emisiunii suplimentare ale societății absorbante.

– Proporțiile convertirii acțiunilor aflate în circulație ale societății pe acțiuni „DRUMURI-DONDUȘENI” S.A. în acțiunile emisiunii suplimentare ale societății absorbante în scopul convertirii acțiunilor societății pe acțiuni „DRUMURI-DONDUȘENI” S.A., se stabilesc pornindu-se de la valoarea de piață a activelor nete la o acțiune ale societăților implicate în fuziune, aplicînduse coeficientul de convertire – 0,93344 la numărul de acțiuni existente ale „DRUMURI-DONDUȘENI” S.A. ce va constitui 492260 acțiuni cu valoarea nominală a unei acțiuni – 10 (zece) lei, pentru a fi plasate în în emisie suplimentară a societății absorbante.

S.A. „Elevatorul largara”

În conformitate cu art. 54 al Legii cu privire la piața valorilor mobiliare, S.A. „Elevatorul largara” comunică despre apariția în registrul emitențului a persoanei ce deține cel puțin 5% din valorile mobiliare cu drept de vot: SC „Ceba Grup” SRL – 41236 acțiuni (5,27%).

S.A. „DotarCom”

RECTIFICARE

la anunțul despre convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, publicată în ziarul „Capital Market” nr. 54 (454) din 22.08.2012: pct. 4 și 6 a deciziilor luate vor avea următorul cuprins:

4. A fost împuternicită Comisia de cenzori de a autentifica semnăturile președintelui și secretarului adunării generale extraordinare, fără remunerarea muncii.
6. Normativele de repartizare a profitului pentru anul 2012 în modul următor: fondul de rezervă – 5%; pentru dezvoltarea societății – 95%.

Consiliul „DotarCom” S.A.

Societate pe Acțiuni „AQUA-PRUT”

Adunarea Generală a Acționarilor a S.A. „AQUA-PRUT” din 29 iunie 2012

A ADOPTAT URMĂTOARELE DECIZII:

1. A aprobat darea de seamă a Consiliului Societății și organului executiv pentru anul 2011.
2. A aprobat darea de seamă a Comisiei de cenzori și a organizației de audit privind activitatea economico-financiară a Societății în anul 2011.
3. A aprobat propunerile pentru acoperirea pierderilor din anul 2011 și normativelor de repartizare a profitului pentru anul 2012: 35% – pentru dezvoltarea întreprinderii 50% – pentru dividende 5% – în fondul de rezervă 10% – pentru remunerarea membrilor Consiliului, comisiei de cenzori și organizației de audit
4. A aprobat Statutul societății în redacție nouă.
5. A aprobat alegerea Consiliului societății în următoarea componență:
Șavga Ion
Axentii Valeriu
Cebotorean Dorina
Crodu Ștefan
Furtuna Victoria
6. A aprobat organizația de audit a Societății „Audit Service Sud” SRL pe un termen de un an.

„Drumuri-Fălești” S.A.

HOTĂRIRE

a Adunării generale extraordinare a acționarilor „Drumuri-Fălești” S.A.

16 august 2012

or. Fălești, str. A. Donici, 1

1. De împuternicit pe dl Valeriu Butnari pentru îndeplinirea funcțiilor comisiei de numărare a voturilor la adunare.
2. De ales secretarul adunării dna Marina Cojocar.
3. De ales președintele adunării pe dl Victor Glavan.
4. De împuternicit Comisia de cenzori să autentifice lista acționarilor înregistrați la prezenta adunare.
5. De a aproba decizia asupra regulamentului adunării generale extraordinare.
6. De a aproba decizia de reorganizare a S.A. „Drumuri-Fălești” prin fuziune (absorbție).
7. De a aproba raportul de evaluare.
8. De a aproba bilanțul consolidat și proiectul actului de transmitere.
9. De a aproba proiectul contractului de fuziune (absorbție) S.A. „Drumuri-Fălești”.
10. De a aproba modul de convertire a acțiunilor S.A. „Drumuri-Fălești” în acțiunile S.A. „Drumuri-Bălți”.
11. De ales reprezentanții S.A. „Drumuri-Fălești” Glavan Victor, Armaș Maria, Puiu Vasile pentru semnarea Contractului de fuziune și a altor documente necesare pentru reorganizarea Societății.
12. De a împuternici Comisia de cenzori să autentifice semnăturile președintelui și secretarului adunării generale extraordinare.

„PIELART” S.A.

Hotărârile adunării generale extraordinare a acționarilor „PIELART” S.A. din 30.08.2012 la sediul societății: str. C. Leșilor, 10, mun. Chișinău, cvorumul 88,3%.

PRIN VOT MAJORITAR AU FOST APROBATE DECIZII PE CHESTIUNILE ORDINII DE ZI DUPĂ CUM URMEAZĂ:

1. Contractarea la B.C. „Victoriabank” S.A. a unui un credit ordinar în sumă totală de 60 008 048.00 (șaizeci milioane opt mii patruzeci și opt) MDL, pe termen de 48 (patruzeci și opt) luni.
  - 1.1 Se aprobă încheierea Contractului de credit ordinar în sumă totală de 60 000 000.00 (șaizeci milioane) MDL, pe termen de 48 (patruzeci și opt) luni.
2. Asigurarea creditului în suma 60 008 048.00 (șaizeci milioane opt mii patruzeci și opt) MDL, care urmează a fi contractat de S.A. „PIELART”, la B.C. „Victoriabank” S.A. pe termen de 48 (patruzeci și opt) luni.
  - 2.1 Constituirea gajului asupra dreptului de dispoziție a mijloacelor bănești din conturile curente ale „PIELART” S.A. deschise în B.C. „Victoriabank” S.A. în sumă de 61 410 000.00 (șaizeci și unu milioane patrusute zece mii) MDL;
  - 2.2 Constituirea gajului ipotecă la valori acceptate de B.C. „Victoriabank” S.A. asupra bunurilor imobile – proprietate a „PIELART” S.A.;
  - 2.3 Adresarea către „DAAC Hermes grup” S.A. în vederea constituirii fidejusiunii în sumă de 62 135 000.00 (șaizeci și două milioane una sută treizeci și cinci mii) MDL;
  - 2.4 Constituirea gajului la valori de gaj acceptate de B.C. „Victoriabank” S.A. asupra a 1 701 362 (un milion șapte sute unu mii trei sute șaizeci și două) acțiuni emise de „VIORICA-COSMETIC” S.A. proprietatea „PIELART” S.A.
3. Eliberarea de împuterniciri pentru semnarea documentelor cu BC „Victoriabank” SA.
  - 3.1 De a împuternici pe dl Moroșan Iurie Directorul general S.A. „Pielart” cu dreptul de a semna contractele de credit, de gaj, și de ipotecă din numele întreprinderii cu B.C. „Victoriabank” S.A., precum și de a îndeplini oricare alte formalități pentru validarea raporturilor cu Banca.

„Drumuri-Sîngerei” S.A.

La data 16 august 2012 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor „Drumuri-Sîngerei” S.A. pe adresa: or. Sîngerei, str. Independenței 2a, ora 11.00. Cvorumul a fost 98,871%.

LA ADUNARE S-AU APROBAT URMĂTOARELE DECIZII:

1. S-a aprobat hotărâre la reorganizarea prin fuziune cu absorbție S.A. „Drumuri-Sîngerei” de către S.A. „Drumuri-Bălți”.
2. S-a aprobat rezultatul evaluării S.A. „Drumuri-Sîngerei”.
3. S-a aprobat contractul de fuziune prin absorbție S.A. „Drumuri-Sîngerei” de către S.A. „Drumuri-Bălți”.
4. S-a aprobat actului de primire-predare a bunurilor (patrimoniului, activelor și pasivelor) S.A. „Drumuri-Sîngerei” în procesul reorganizării prin fuziune (absorbție) la S.A. „Drumuri-Bălți”.
5. S-a aprobat bilanțul consolidat autentificat de comisia de cenzori.
6. S-a împuternicit reprezentanții cu dreptul la semnătură a documentelor necesare: Valeriu Boldu, director S.A. „DRUMURI-SÎNGEREI” și Bologan G., contabilul-șef al societății.

S.A. «Drumuri-Edineț»

RECTIFICARE

la Avizul publicat în Capital Market din 13 iunie 2012 privind aprobarea deciziilor la Adunarea Generală extraordinară a acționarilor S.A. «Drumuri-Edineț».

– În punctul 4. Textul “01 aprilie” se substituie cu textul “31 mai”;

Punctul 5. Se va expune în următoarea redacție: “Aprobarea majorării capitalului social prin emisiunea suplimentară în scopul convertirii acțiunilor societăților absorbite.

– Se aprobă majorarea capitalului social al S.A. „Drumuri-Edineț” prin emisiunea suplimentară efectuată în scopul convertirii acțiunilor în număr de 492260 acțiuni ale societății absorbite “DRUMURI-DONDUȘENI” S.A. și acțiunilor în număr de 686769 acțiuni ale societății absorbite “DRUMURI-OCNIȚA” S.A. și se stabilește capitalul social al S.A. „Drumuri-Edineț” în mărime totală de 20700440 lei divizat în 2070044 acțiuni simple nominative de aceeași clasă, cu drept de vot, cu valoarea nominală de 10 lei fiecare;

– Data la care se va întocmi lista subscriitorilor pentru emisiunea suplimentară efectuată în scopul convertirii acțiunilor și cotelor părți ale societăților absorbite “DRUMURI-DONDUȘENI” S.A. și “DRUMURI-OCNIȚA” S.A. în capitalul social al S.A. „Drumuri-Edineț” se stabilește la data la care acționarul majoritar și registratorul care a înregistrat transferul dreptului de proprietate vor prezenta Comisiei Naționale a Pieței Financiare informația despre satisfacerea cererilor acționarilor minoritari la finalizarea transferului dreptului de proprietate.

„RADIATOR” S.A.

anunță acționarii și publicul larg, că la adunarea generală extraordinară a acționarilor din 11.08.2012, cu cvorumul de 95,43% au fost adoptate următoarele

DECIZII PE CHESTIUNILE DE PE ORDINEA DE ZI:

1. La prima întrebare s-a hotărât cu majoritatea calificată de voturi de a NU accepta reducerea capitalului social.
2. La a doua întrebare s-a hotărât cu majoritatea calificată de voturi a aproba cererea acționarului FPC “ANDORS” SRL privind majorarea valorii activelor nete ale “RADIATOR” SA prin efectuarea de către acționarul FPC “ANDORS” SRL a aportului în sumă de 400 000 (patru sute mii) lei, care va fi depus ca sumă nerambursabilă pe contul de decontare al “RADIATOR” SA în termen de zece zile pentru micșorarea pierderilor anilor precedenți.

Director Lilian POPUȘOI

„COMBINATUL AUTO NR. 7 CHIȘINĂU” S.A.

(sediul Societății: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Otovasca, 25)

informează despre convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor. Adunarea se convoacă în temeiul Deciziei Consiliului Societății luate la cererea acționarilor care dețin mai mult de 31% din acțiunile cu drept de vot ale Societății. Adunarea va avea loc cu prezența acționarilor la data de 28.09.2012, ora 10:00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Otovasca, 25. Înregistrarea participanților – de la ora 09:00 pînă la ora 09:50.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea Statutului Societății pe Acțiuni „COMBINATUL AUTO NR. 7 CHIȘINĂU” în redacție nouă.
2. Reorganizarea Societății pe Acțiuni „COMBINATUL AUTO NR. 7 CHIȘINĂU” prin separare.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală va fi întocmită de către registratorul independent „Registru-Corect” S.A. conform situației din 15.08.2012.

Cu materialele pentru ordinea de zi a adunării generale acționarii se pot familiariza începînd cu 18.09.2012 în zilele lucrătoare, între orele 9:00 – 12:00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Otovasca, 25, adresînduse la persoana împuternicită – dl Cezar Pripa.

Pentru înregistrare acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții – și procura autenticată în conformitate cu legislația în vigoare.

Relații la tel. 022-47-73-76.
Organul executiv

S.A. „Drum-9”

извещает своих акционеров о поступлении предложения о продаже акций в количестве 6522 шт., по цене 2 лея. Информация по телефону 0-299-3-41-11.

Исполнительный орган

„Drumuri-Cantemir” SA

aduce la cunoștință că la 29.08.2012 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor, cvorumul fiind de 93,50%.

CONFORM ORDINEI DE ZI AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE DECIZII:

1. S-a aprobat decizia privind reorganizarea societății prin fuziune (absorbție).
2. S-a aprobat rezultatele evaluării activelor societății.
3. S-a aprobat contractul de fuziune.
4. S-au aprobat actul de primire-predare.
5. S-a aprobat bilanțul consolidat.
6. S-a aprobat persoanele ce vor reprezenta societatea în autoritățile de stat privind desfășurarea procedurii de reorganizare.
7. S-a hotărît ca semnăturile președintelui și secretarului adunării vor fi autentificate de comisia de cenzori.

„Drumuri-Taraclia” SA

aduce la cunoștință că la 29.08.2012 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor, cvorumul fiind de 91,41%.

CONFORM ORDINEI DE ZI AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE DECIZII:

1. S-a aprobat decizia privind reorganizarea societății prin fuziune (absorbție).
2. S-a aprobat rezultatele evaluării activelor societății.
3. S-a aprobat contractul de fuziune.
4. S-au aprobat actele de primire-predare.
5. S-a aprobat bilanțul consolidat al societății și proporția de convertire a acțiunilor societății.
6. S-a aprobat persoanele ce vor reprezenta societatea în autoritățile de stat privind desfășurarea procedurii de reorganizare.
7. S-a hotărît ca semnăturile președintelui și secretarului adunării vor fi autentificate de comisia de cenzori.

„Drumuri-Criuleni” S.A.

La data 23 august 2012 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor „Drumuri-Criuleni” S.A. pe adresa: or. Criuleni, strada Stepelor, 5, ora 14.00. Cvorumul a fost 97,48%.

LA ADUNARE S-AU APROBAT URMĂTOARELE DECIZII:

1. S-a aprobat hotărâre cu privire la reorganizarea S.A. „Drumuri-Criuleni” prin fuziune (absorbție) la ea a S.A. „Drumuri-Anenii Noi”, S.A. „Drumuri-Chișinău”, ÎS „Drumuri-Dubăsari”.
2. S-a aprobat rezultatul evaluării mijloacele fixe SA „Drumuri-Criuleni”.
3. S-a aprobat contractul de fuziune prin absorbție.
4. S-a aprobat actul de primire-predare a bunurilor (patrimoniului, activelor și pasivelor) ale „Drumuri-Anenii Noi” S.A., „Drumuri-Chișinău” S.A., ÎS „Drumuri-Dubăsari” în procesul reorganizării prin fuziune (absorbție) la S.A. „Drumuri-Criuleni”.
5. S-a aprobat bilanțul consolidat autentificat de comisia de cenzori.
6. Privind deschiderea emisiei a VII-a suplimentare individuale de acțiuni ordinare a societății de clasa I cu drept de vot cu valoarea nominală de 10 lei cu termenul de plasare până la 24 septembrie 2012. S-a însărcinat Consiliul societății de a întocmi lista subscriitorilor și darea de seamă privind rezultatele emisiunii pe data de 24 septembrie 2012, s-a împuternicit Consiliul societății să aprobe modificările în Statutul societății legate de emisie.
7. De aprobat modificările și completările în Statutul societății „DRUMURI-CRIULENI” S.A.
8. S-a împuternicit reprezentanții cu dreptul la semnătură a documentelor necesare: Ojog V., director „Drumuri-Criuleni” SA și Grecu I., contabil-șef societății.

S.A. „Fabrica de fermentare a tutunului Fălești”

Anunță că pe 28 septembrie 2012, în sediul S.A. „FFT Fălești” or. Fălești, str. Iu. Gagarin, 5 se va convoca adunarea generală anuală a acționarilor repetată, începînd cu orele 11.00.

ORDINEA DE ZI:

1. Examinarea și aprobarea dării de seamă și Comisia de Cenzori pe anul 2011.
2. Examinarea și aprobarea dării de seamă a organului executiv pe anul 2011.

„Drumuri-Leova” S.A.

La data 23 august 2012 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor „Drumuri-Leova” S.A. pe adresa: or. Leova, șos. Cahulului, 3, ora 11.00. Cvorumul a fost 99,28%.

LA ADUNARE S-AU APROBAT URMĂTOARELE DECIZII:

1. S-a aprobat hotărâre la reorganizarea prin fuziune cu absorbție S.A. „Drumuri-Leova” de către S.A. „Drumuri-Cimișlia”.
2. S-a aprobat rezultatul evaluării mijloacele fixe (construcții, edificii, mașini și utilaje, mijloace de transport, inventar, tehnica de calcul).
3. S-a aprobat contractul de fuziune prin absorbție S.A. „Drumuri-Leova” de către S.A. „Drumuri-Cimișlia”.
4. S-a aprobat actul de primire-predare a bunurilor (patrimoniului, activelor și pasivelor) S.A. „Drumuri-Leova” în procesul reorganizării prin fuziune (absorbție) la S.A. „Drumuri-Cimișlia”.
5. S-a aprobat bilanțul intermediar.
6. S-a aprobat bilanțul consolidat autentificat de comisia de cenzori.
7. S-a împuternicit reprezentanții cu dreptul la semnătură a documentelor necesare: Sîrbu I., director „Drumuri-Leova” SA și Pasmac N., contabil-șef societății.

Spre atenția acționarilor S.A. „Drumuri – Bălți”

Vă aducem la cunoștință că la 17.08.2012 a avut loc Adunarea generală extraordinară a acționarilor, la care au participat acționarii și reprezentanții lor ce dețin 94.96% din acțiunile cu drept de vot.

AU FOST APROBATE**URMĂTOARELE HOTĂRÎRI REFERITOR LA ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII:**

1. S-a aprobat reorganizarea-fuziunea societății pe acțiuni „Drumuri Bălți” S.A. prin absorbirea a societăților pe acțiuni S.A. „Drumuri Fălești” și S.A. „Drumuri Sîngerei”.
2. S-a aprobat componența nominală a Comisiei de reorganizare.
3. S-a aprobat Raportul de evaluare al patrimoniului S.A. „Drumuri Bălți” și Raportul privind determinarea valorii de piață a activelor nete ce revine unei acțiuni a S.A. „Drumuri Bălți” și proporțiile de convertire a întreprinderilor absorbite.
4. S-a aprobat proiectul Contractului de fuziune între S.A. „Drumuri Bălți” (societate absorbantă), „Drumuri Fălești” S.A. (societate absorbită) și „Drumuri Sîngerei” S.A. (societate absorbită).
5. S-au aprobat proiectele actelor de predare-primire S.A. „Drumuri Fălești” și S.A. „Drumuri Sîngerei” către S.A. „Drumuri Bălți”.
6. S-au aprobat bilanțul intermediar la data de 01.07.2012.
7. S-au împuternicit dl Gh. Pleșca și dna L. Groșeva să reprezinte societatea în autoritățile de stat pentru desfășurarea procedurii de reorganizare cu dreptul de semnare a actelor necesare.
8. S-a împuternicit Comisia de cenzori a societății să autentifice semnăturile președintelui și secretarului adunării generale extraordinare a acționarilor.

Directorul societății Pleșca Gh.
Relații la tel. 0231-7-22-71

Независимый регистратор «Registru Ind» SA

(лицензия серия CNPF №000059)

оказывает консалтинговые услуги акционерным обществам по вопросам:

- реорганизация акционерного общества;
- подготовка документов для дополнительной эмиссии ценных бумаг;

Наш адрес: мун. Кишинев, бул. Григоре Виеру, 22/1 оф. 60
тел/факс 022-22-49-63 моб. 068635788
e-mail: registru-ind@yandex.ru.

„Drumuri-Chișinău” S.A.

La data 22 august 2012 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor „Drumuri-Chișinău” S.A. pe adresa: mun. Chișinău, șos. Balcani, 3, ora 13.00. Cvorumul a fost 97,33%.

LA ADUNARE S-AU APROBAT URMĂTOARELE DECIZII:

1. S-a aprobat hotărâre la reorganizarea prin fuziune cu absorbție S.A. „Drumuri-Chișinău” de către S.A. „Drumuri-Criuleni”.
2. S-a aprobat rezultatul evaluării mijloacele fixe (construcții, edificii, mașini și utilaje, mijloace de transport, inventar, tehnica de calcul).
3. S-a aprobat contractul de fuziune prin absorbție S.A. „Drumuri-Chișinău” de către S.A. „Drumuri-Criuleni”.
4. De aprobat actul de primire-predare a bunurilor (patrimoniului, activelor și pasivelor) S.A. „Drumuri-Chișinău” în procesul reorganizării prin fuziune (absorbție) la S.A. „Drumuri-Criuleni”.
5. S-a aprobat bilanțul intermediar.
6. S-a aprobat bilanțul consolidat autentificat de comisia de cenzori.
7. S-a împuternicit reprezentanții cu dreptul la semnătură a documentelor necesare: Filipescu E., director „Drumuri-Chișinău” SA și Budici N., contabil-șef societății.

ÎM Fabrica de vinuri „Vinăria-Bardar” SA**COMUNICAT****privind rezultatele Agunării generale extraordinare a acționarilor**

Adunarea generală extraordinară cu prezența acționarilor ÎM Vinăria-Bardar SA a fost ținută la data de 24 august 2012 pe adresa: str. Uzinelor 3, s. Bardar, r-nul Ialoveni, cu prezența a 136068 acțiuni cu drept de vot, ceea ce constituie 90,3%, la care au fost examinate chestiunile propuse și cu 136068 voturi „pentru” adoptată următoarea hotărâre:

1. A accepta încheierea tranzacțiilor privind achiziționarea creditului de la instituția financiară BC „Moldova-Agroindbank” SA, în valută națională și/sau străină în sumă nu mai mare de echivalentul a 10 000 000 (zece milioane) MDL, cu termenul de rambursare de 36 luni și rata dobânzilor conform condițiilor contractului de credit.
2. A accepta transmiterea în gaj instituției financiare BC „Moldova-Agroindbank” SA, întru asigurarea rambursării creditului, dobânzilor și altor plăți aferente la credit, bunurile mobile și imobile ale societății, care în prezent asigură creditele existente ale societății acordate de BC „Moldova-Agroindbank” SA conform contractelor de credit nr. C05130 din 21.03.2005, nr. C05327 din 15.08.2005 și nr. C05474 din 13.12.2005, inclusiv:
  - bunurile imobile ipotecate conform contractului de ipotecă nr. C09267-D din 25.09.2009, la valoarea acceptată de bancă;
  - bunurile mobile gajate conform contractului de gaj nr. C09267-F din 24.09.2009, la valoarea acceptată de banca;
  - stocurile de marfuri gajate parțial conform contractului de gaj nr. C09267-E din 24.09.2009, la valoarea la acceptată de banca;
  - creantele viitoare ale companiei rezultate din contractele de vânzare cumparare în marime de 15 000 000 (cincisprezece milioane) MDL.
3. A accepta transmiterea în gaj instituției financiare BC „Moldova-Agroindbank” SA, întru asigurarea rambursării creditului contractat de compania ÎM „Vinăria-Purcari” SRL în marime de 15 000 000 (cincisprezece milioane) MDL conform contractului de credit nr. C12301 din 23.08.2012, plății dobânzilor și altor plăți aferente la acest credit, a bunurilor imobile ale societății ipotecate în prezent conform contractului de ipotecă nr. C09267-D din 25.09.2009, la valoarea acceptată de bancă.
4. A împuternici directorul general al ÎM Vinăria-Bardar SA – dl Mihail Duca, cu dreptul de a semna contractul de credit, gaj și/sau ipotecă, precum și orice acorduri adiționale la oricare contract, și oricare alte documente ce țin de valorificarea creditului și garanțiilor.

К СВЕДЕНИЮ АКЦИОНЕРОВ АО «МОДЕЛИНА».

21 августа 2012 года в здании АО «Моделина» по адресу: г. Кишинев ул. Петриканы, 21 состоялось внеочередное общее собрание акционеров в очной форме. В собрании участвовало 52,55% от общего количества голосующих акций общества.

СОБРАНИЕ ПРИНЯЛО СЛЕДУЮЩИЕ РЕШЕНИЯ:

1. Провести крупную сделку в виде привлечения кредита в ВС «Energbank» SA, для закупки ценных бумаг
2. Выделить в качестве залогового обеспечения объекты недвижимости собственности общества.
3. Поручить Генеральному директору г. Крейдман Э. А. подписать контракт на кредит, на залог и другие банковские документы для оформления кредита.
Совет АО «Моделина»

**Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку**

2

**CNAM обещает страхователям
предоставление более
качественных услуг
в последующие 5 лет**

3

**Три года ликвидации
КБ INVESTPRIVATBANK
Интервью с вице-президентом
НБМ Эммой Тэбырцэ**

4

«Для устранения последствий летней засухи отрасли необходимо не менее 1 млрд леев», – сообщил корреспонденту «ИНФОТАГ» министр сельского хозяйства и пищевой промышленности Василе Бумаков.

Василе БУМАКОВ:

**Ущерб от засухи – 2,5 млрд леев,
а для устранения ее последствий
надо не менее 1 млрд леев**

По его словам, во вторник состоялась встреча с экспертами FAO и UNDP, которым были переданы расчеты министерства об ущербе от засухи и потребностях РМ для преодоления ее последствий.

«Ущерб оценивается в 2,5 млрд леев. Необходимо хотя бы 1 млрд леев, чтобы частично покрыть ущерб сельхозпроизводителей и провести сев озимых. Я представил экспертам ситуацию в целом, потери по каждой культуре, и самые необходимые направления помощи», – сказал министр.

Он отметил, что кроме посевной кампании, нужны деньги для поддержки животноводства, чтобы избежать вынужденного убоя скота.

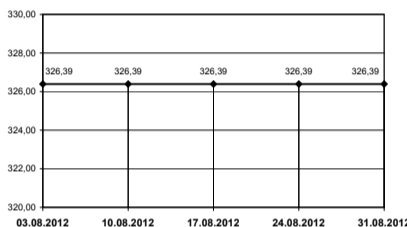
«Также необходимы большие средства – \$88 млн – для приобретения семян, горючего. Затраты будут покрыты за счет сельхозпроизводителей, правительства, внешних доноров», – сказал Бумаков.

По его словам, зарубежные эксперты завершили визит в Молдову, и в ближайшее время представят отчет об ущербе от засухи и необходимой помощи для его покрытия.

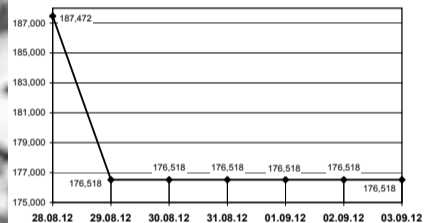
Как ранее сообщал «ИНФОТАГ», премьер-министр Владимир Филат потребовал от Бумакова представить 4 сентября расчеты о последствиях засухи и необходимых объемах помощи, чтобы предметно разговаривать о помощи с внешними партнерами. Академия наук оценила ущерб от засухи в 1,5 млрд леев, а Национальная федерация фермеров UniAgroProtect – в 3,8 млрд.

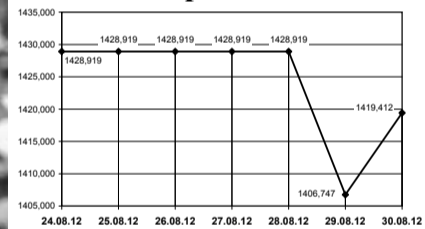
CNPF

Banking Stock Index –
InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют
на 5.09.2012

Валюта	Ставка	Курс
Евро	1	15.6850
Доллар США	1	12.4608
Рубль российский	1	0.3867
Гривна украинская	1	1.5224
Лей румынский	1	3.4926

Обзор биржевых сделок за неделю

Объем биржевых торгов за период с 28 по 30 августа 2012 года составил 212,6 тыс. леев. Итого проведено 37 сделок с ценными бумагами 8 эмитентов.

В Основной Секции биржи прошла 21 сделка на сумму 111,3 тыс. леев. Рыночная цена акций «Moldova-Agroindbank» уменьшилась с 1230 до 1100 леев. Рыночная цена акций «Univertcom» (Кишинев) выросла на 5 лей и составила 20 лей за акцию. Акции компании «Drum Bun» (Бельцы) продолжают торговаться по 6 лей.

В Секции Прямых Сделок зарегистрировано 16 сделок по продаже акций единичными пакетами в объеме 101,3 тыс. леев. Реализованы пакеты акций 3 кишиневских эмитентов: «Весон» – по 30 лей за акцию, «Dotarcom» – по 2,50 лея за акцию и «Marasauto» – по 22 лея за акцию.

Фондовая биржа Молдовы предоставляет консалтинговые услуги в области лицензируемой деятельности (биржевой). Информация по телефону 27-76-36.

www.moldse.md

Фондовая биржа Молдовы

Объявление НКФР

Вниманию SRL „Broker-Service” и SA „D-Broker”, чьи виды профессиональной деятельности находятся в процессе ликвидации!

В целях изучения вопросов о мерах, которые должны быть приняты для завершения процедуры ликвидации вида профессиональной деятельности на рынке ценных бумаг, осуществляемого ранее SRL „Broker-Service” и SA „D-Broker”, Национальная комиссия по финансовому рынку вызывает в офис НКФР 06.09.2012 в 15.00 членов по ликвидации вида профессиональной деятельности на рынке ценных бумаг, осуществляемого ранее указанными компаниями.

Члены ликвидационных комиссий должны представить до вышеуказанной даты заверенные копии документов, подтверждающих реального владельца ценных бумаг, которые до сегодняшнего момента находились в номинальном владении SRL „Broker-Service” и SA „D-Broker”, в целях передачи этих ценных бумаг в реальное владение.

CAPITAL Market

**Împreună
în lumea
finanțelor**

Отдел рекламы.
Тел.: +373 69 821216

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку от 28 августа 2012 года было принято решение о предписании ряду акционерных обществ, которые не соблюдают положения законодательства в части, относящейся к раскрытию информации и представлению отчетов о ценных бумагах, представить отчеты за 2011 год в течение 30 дней с момента вступления решения в силу.

Кроме того, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение о регистрации в Государственном реестре ценных бумаг ценных бумаг, размещенных согласно отчетам о результатах дополнительных эмиссий акций акционерных обществ "VINĂRIA DIN VALE & CO", "EVIDENT-ELECTRO" и "DRUMURI NISPORENI".

В ходе заседания были приняты решения о переоформлении лицензий некоторым профессиональным участникам:

– Коммерческому банку "ENERGBANK" S.A. на право

осуществления профессиональной деятельности на рынке ценных бумаг в качестве дилера как основной, и брокера, андеррайтера и деятельности инвестиционного консалтинга – как смежной, путем смены юридического адреса с мун. Кишинев, ул. Василе Александри, 78 на мун. Кишинев, ул. Тигина, 23/3, с выдачей нового формуляра лицензии и признанием недействительности прежнего формуляра лицензии;

– Акционерному обществу "REGISTRU-CORECT" на право осуществления профессиональной деятельности на рынке ценных бумаг по ведению реестра ценных бумаг как основной и деятельности инвестиционного консалтинга – как смежной, путем смены юридического адреса с мун. Кишинев, ул. Колумна, 87 на мун. Кишинев, ул. Василе Александри, 129, офис 11, с выдачей нового формуляра лицензии и признанием недействительности прежнего формуляра лицензии;

– Страховой компании "ASITTO" S.A. на право осуществ-

ления профессиональной деятельности в сфере страхования (общее страхование), путем замены лицензии с включением нового подразделения по осуществлению лицензированной деятельности по адресу: город Чадыр-Лунга, таможенный пункт „Novie Troiani”;

– Страховой компании "DONARIS GROUP" S.A. на право осуществления профессиональной деятельности в сфере страхования (общее страхование), путем замены лицензии с включением новых подразделений по осуществлению лицензированной деятельности по адресу: г. Калараш, ул. М. Эминеску, 25, офис 8, г. Страшены, ул. Штефана чел Маре, 70А и г. Резина, ул. 27 Августа, 17;

– Страховому-перестраховочному брокеру "AXA BROKER" S.R.L. на право осуществления посреднической деятельности в сфере страхования/перестрахования путем замены лицензии с включением нового подразделения по осуществлению лицензированной деятельности по адресу мун. Кишинев, ул. Диордица Александру, 2 и исключением подразделения по адресу мун. Комрат, ул. Победы, 46а.

За полгода молдавские предприятия освоили инвестиций более чем на 5 млрд леев

В январе-июне с. г. предприятиями и организациями в Молдове было освоено инвестиций на 5 млрд 47,4 млн леев (322 млн евро), передает «МОЛДПРЕС» со ссылкой на данные Национального бюро статистики.

По словам начальника Отдела статистики строительства и инвестиций НБС Елены Чемыртан, анализ технологической структуры инвестиций показывает, что объем сосредоточенных в строительном-монтажных работах капиталовложений составил 42,5% от их общей суммы, увеличившись по сравнению с первым полугодием прошлого года на 3,6%. Рост инвестиций в другие виды работ (10,4% от общего числа) составил 63,9% в сравнении с аналогичным периодом 2011 г.

За первые шесть месяцев нынешнего года инвестиции в оборудование, машины и транспортные средства составили 2 млрд 377 млн леев, или 47,1% от общего объема, снизившись по сравнению с январем-июнем прошлого года на 9,9%. На долю частных компаний пришлось 46,7% общего объема освоенных в стране инвестиций, или 2 млрд 355,1 млн леев, что на 3,7% меньше, чем за аналогичный период прошлого года.

В январе-июне 2012 года основными источниками финансирования инвестиционной деятельности были собственные средства экономических агентов и населения – 68,6%. Из бюджетных средств было освоено 5,2% от общего объема инвестиций. В то же время, доля средств иностранных инвесторов, выделенных на инвестиции, составила 5,9% от общего объема освоенных капиталовложений.

Доля инвестиций в строительство зданий составила 29,4% от общего объема освоенных инвестиций (из которых 11,7% пришлось на строительство жилых домов и 17,7% – других зданий), их количество по сравнению с январем-июнем 2011 года снизилось на 1,2 процентного пункта.

Информация НБС не включает данные левобережья Днестра и города Бендеры.

Для присоединения к европейской сети системных операторов передачи электроэнергии ENTSO-E Молдове потребуется от 85,5 млн до 219 млн евро

Это предусматривают три сценария присоединения, указанных в проекте энергетической стратегии Молдовы до 2030 г. Первый сценарий, наименее затратный, предусматривает присоединение вместе с Украиной.

Его преимущество в сохранении стабильности системы, однако он требует много времени для реализации. План присоединения только с Буштыньским островом будет

стоить порядка 143 млн евро. Он предполагает новые условия стабильности и не предусматривает настолько широких возможностей для транзакций, как первый сценарий. Асинхронная интеграция займет меньше всего времени, но больше всего финансовых средств. При этом она предполагает менее благоприятные условия для конкуренции.

Все три сценария создадут хорошие инвестиционные условия для производства электроэнергии, возможность присоединения к румынскому балансирующему рынку, предусматривают сниженное давление для внутреннего роста производства электроэнергии. Молдова планирует присоединиться к ENTSO-E к 2020 г., уже получен грант для осуществления технико-экономического обоснования по интеграции в рамках общей программы Румыния-Молдова-Украина. ENTSO-E создана в 2009 г., в ней участвуют 42 системных оператора из 34 стран.

InfoMarket

Минэкономики: На энергетическом рынке в настоящее время отсутствует реальная конкуренция

Как отмечается в проекте энергетической стратегии Молдовы до 2030 г., действительной либерализации не было достигнуто, несмотря на обновление некоторых законодательных актов. Открытость рынка находится на уровне 2002 г. (порядка 10% для электроэнергии), а область природного газа официально признана неконкурентной.

В стратегии подчеркивается, что отсутствие конкуренции – важная проблема, требующая решения. Ситуация может измениться только с появлением новых игроков, однако для этого необходимо обеспечить транспарентное и предсказуемое регулирование, которое поможет игрокам определить затраты на краткосрочный и долгосрочный периоды. В стратегии отмечается, что в создании благоприятных конкурентоспособных условий должно быть задействовано как НАРЭ, так и существующие операторы рынков электроэнергии и природного газа. Тремя ключевыми задачами стратегии на 2012-2030 гг. являются создание конкурентоспособных рынков, их региональная и европейская интеграция, обеспечение энергобезопасности, экологической устойчивости и борьба с климатическими изменениями. Однако Молдова не может обеспечить конкурентоспособность без построения необходимой инфраструктуры, которая является частью энергобезопасности. В настоящее время Молдова не подключена к более крупным рынкам природного газа и электроэнергии, поэтому основным приоритетом является присоединение к ENTSO-E. При этом либерализация рынка является более важной задачей, чем энергоэффективность и применение возобновляемых источников энергии. Последние способствуют долгосрочному энергетическому развитию, только если применяются на уже устоявшемся, а не развивающемся рынке. В противном случае существует риск сильного повышения тарифов.

InfoMarket

Дорин Дрэгуцану: Экономике Молдовы в этом году угрожает рецессия

Об этом президент Нацбанка заявил, выступая на одном из молдавских телеканалов. По его словам, экономический рост в Молдове в этом году может оказаться значительно ниже прогнозируемого правительством уровня, и даже может быть нулевым.

Президент НБМ отметил, что в середине сентября станут известны данные ВВП по II кварталу и в целом по I полугодю, будут изучены данные о ситуации в сельском хозяйстве, и на основе этих сведений будет сделан новый прогноз по ВВП в этом году. Следует отметить, что ранее правительство Молдовы с учетом замедления темпов экономического роста сократило прогноз роста ВВП в 2012 г. с 4% до 3%.

МВФ снизил прогноз роста ВВП Молдовы на 2012 г. с 3,5% до 3%. Европейский банк реконструкции и развития уменьшил прогноз роста ВВП Молдовы в 2012 г. на 1,5 процентного пункта – с 4% до 2,5%. Рост ВВП Молдовы в 2011 г. составил 6,4%, а в I квартале 2012 г. – 1%.

Валерий Лазэр: В Молдове нет экономической рецессии, и для нее нет предпосылок в этом году

Об этом вице-премьер, министр экономики заявил журналистам на прошлой неделе, комментируя, по их просьбе, опасения президента Нацбанка Молдовы Дорина Дрэгуцану о возможной рецессии экономики в этом году. Валерий Лазэр отметил, что о рецессии экономики можно будет говорить тогда, когда три квартала подряд будут снижаться темпы экономического роста.

Глава Минэкономики подчеркнул, что пока в Молдове отмечено лишь замедление экономического роста, напомнив, что ВВП страны в I квартале 2012 г. вырос на 1%. Валерий Лазэр отметил, что, по предварительным данным Минэкономики, рост ВВП Молдовы во II квартале будет большим, чем в I квартале, и рост ВВП за I полугодие в целом будет выше 1%. Он подчеркнул также, что положение в промышленности страны во II квартале заметно улучшилось, и спад по итогам I полугодия составил всего 0,3%, в то время, как в I квартале 2012 г. сокращение объемов промышленного производства составило 3,4%. Валерий Лазэр отметил, что данные по ВВП Молдовы за I полугодие, как планируется, будут обнародованы Национальным бюро статистики 15 сентября. По его словам, пока Минэкономики сохраняет свой прогноз роста ВВП Молдовы на 2012 г. на уровне 3%. Министр экономики сказал, что основные риски для достижения этого уровня экономического роста исходят от отрасли сельского хозяйства, которая очень сильно пострадала от засухи. В то же время, по его мнению, часть потерь аграриев будет покрыта за счет роста цен на выращенную продукцию.

InfoMarket

Валютные резервы превысили психологический порог в 2,2 млрд долл. США

Валютные резервы вновь достигли исторического максимума, превысив психологический порог в 2,2 млрд долл. США, сообщает «МОЛДПРЕС» со ссылкой на обнародованные данные Национального банка Молдовы (НБМ).

После роста 17-24 августа на 40 млн долл. США официальные резервные активы достигли 2 млрд 207 млн долл. США. Финансовые эксперты объясняют рост резервов укреплением обменного курса валют, составляющих валютные резервы, по отношению к доллару США, а также поступлениями и приобретениями валюты.

Максимальный прецедент был достигнут 17 апреля, когда официальные резервные активы достигли 2 млрд 167 млн долл. США.

С начала 2012 года официальные резервные активы выросли более чем на 240 млн долл. Укрепление валютных резервов важно при возможном экономическом кризисе в случае обострения кризиса суверенных долгов и рецессии в Европейском Союзе и в мире. Официальные резервные активы выросли в 2011 году на 248 млн долл. США – до 1965,3 млн долл. по сравнению с концом предыдущего года, когда они составляли 1717,69 млн долл. США.

По данным НБМ, большая часть официальных резервных активов – 1 млрд 310 млн долл. США – хранится в ценных бумагах, а 891 млн долл. представляют наличность и срочные размещения по большей части в банках с главным офисом за рубежом, отмечает «МОЛДПРЕС».

СНАМ обещает страхователям предоставление более качественных услуг в последующие 5 лет

Недавно Национальная компания медицинского страхования (СНАМ) разработала Стратегию развития на 2013-2017 гг. Рост количества страхователей, а также качество предоставляемых медицинских услуг, равно как и продолжительное институциональное развитие – все это лишь несколько из целей документа.

«До сих пор не существовало ни одного стратегического документа по институциональному развитию СНАМ, который оговаривал бы и роль, и взгляды СНАМ, а также показатели качества и отношения с другими ведомствами государства. Данный документ важен и для всех пациентов и страхователей, имеющих доступ к медицинским услугам в Республике Молдова. Посредством внедрения стратегии мы преследуем цель решить ряд проблем, с которыми сталкивается нынешняя система здравоохранения», – заявил Мирча Буга, директор СНАМ, в ходе проведения круглого стола.

Документ стратегической значимости для системы финансирования в здоровье предусматривает новую перспективу видения системы Обязательного страхования медицинской помощи (АОАМ). В основу стратегии легли многие объективные показатели, но самыми важными являются качество и эффективность предоставляемых медицинских услуг, которые не соответствуют ожиданиям бенефициаров системы АОАМ. Участвовавшие в разработке стратегии эксперты считают, что годовые отчисления в систему здравоохранения (приблизительно 100 евро в расчете на душу населения) очень малы в контексте реформирования системы здравоохранения и повышения требований к ней населения.

Стратегия предлагает решение многих проблем. В первую очередь, речь идет о всеобщем обеспечении населения основными медицинскими услугами, исходя из того, что 20% населения еще не застрахованы. Эксперт Всемирной организации здравоохранения (ОМС) Жарно Хабихт (Jarno Habicht) отметил, что те 14 категорий страхователей, обеспеченных правительством, будут пересмотрены, акцент будет ставиться на как можно более приемлемых условиях для страхователей, чтобы их количество возросло. Он подчеркнул важность документа в то время, когда государство нуждается в «совершенном и эффективном страховом фонде». «Мы постараемся привлечь те оставшиеся 20% граждан к участию в обязательной системе медицинского страхования», – сказал Жарно Хабихт.

БОЛЬШЕЕ КОЛИЧЕСТВО СТРАХОВАТЕЛЕЙ

Отчисления, выплачиваемые застрахованными работодателями и работниками в фонд СНАМ, выросли в первой половине 2012 года на 76 млн лей, составив около 819 млн лей. Тем не менее, доля страхователей остается на уровне 80%, несмотря на то, что количество лиц, индивидуально приобретающих медицинский страховой полис, выросло почти на 35%.

Во-вторых, необходимо обеспечить более эффективную защиту прав застрахованных лиц.

«Фонды растут, а качество медицинской помощи, существующая в системе коррупция, неофициальные расчеты остаются нашими проблемами. Нам необходимо перейти на новый качественный этап, к качественному медицинскому страхованию, которым были бы довольны пациенты», – сказал Мирча Буга. Документ будет содержать меры по устранению неофициальных выплат в медицинских учреждениях и по повышению качества предоставляемых услуг.

Будет осуществляться укрепление СНАМ как финансового инструмента, призванного поддерживать реформы в стране. «Видение СНАМ касается укрепления главного инструмента финансирования системы здравоохранения посредством повышения эффективности внутреннего организационного управления и последовательного продвижения политики правительства в данной области. Так, в стратегии дается анализ новой миссии СНАМ, которая предусматривает страхование надежности качества медицинских услуг с точки зрения финансовой защиты бенефициаров системы АОАМ», – отметил Мирча Буга.

Председатель Парламентской комиссии по социальной защите, охраны здоровья и семьи Владимир Хотиняну считает, что в нынешней системе здравоохранения должны быть приняты меры по улучшению технической материальной базы медицинских учреждений. «Система оказания первой помощи является самой важной, а обеспечение ее прогрессивной технической способностью оказанию качественных услуг», – считает Хотиняну. Он отметил и тот факт, что с 2014 года Глобальный фонд не будет оказывать финансовую поддержку по лечению больных ВИЧ/СПИД и туберкулезом. Мы должны ответить на вопрос, как мы будем финансировать борьбу с туберкулезом, как мы будем покрывать нужды по лечению больных СПИДом, число которых в нашей стране уже достигает приличной отметки, а именно превышает 6 тысяч», – заявил Хотиняну.

До того, как институциональная стратегия СНАМ будет разработана, ведутся обсуждения о введении персонального счета страхователя, чтобы те, кто не воспользовался медицинскими услугами в течение года, имели возможность использовать позже часть собственных вкладов. Речь идет 15-25% от суммы вкладов, которые накапливаются на личном счете страхователя. Пока персональный счет страхователя представляет собой проект, который еще будет пересмотрен. Впрочем, как и возможные риски страховой системы. Один из сторонников данной идеи, парламентарий Валентина Стратан отмечает, что «не отказывается от данной инициативы, но и не желает ее реализации только ради реализации. Персональный счет страхователя должен быть жизне-

способным и не причинять ущерб национальной системе медицинского страхования, которая руководствуется принципом солидарности. Однако по статистике, 54% помощи обеспечивает государство, остальные 46% выплачиваются гражданином, который имеет право требовать предоставления качественных услуг», – заметила Валентина Стратан.

На вопрос о том, не было бы проще позволить либерализацию рынка страхования в медицине, чтобы страхователь сам выбирал учреждение и медицинские услуги, в которых он нуждается, Стратан ответила, что «никто не запрещает существовать частным или добровольным фондам страхования, но если либерализовать эту область, мы рискуем полностью разрушить систему здравоохранения. Вначале необходимо установить экономическую стабильность, повысить привлекательность и ввести новые методы стимулирования принципа страхования».

СТРАХОВАЯ ПРЕМИЯ – 7%

В контексте развития системы страхования в медицине был принят и проет Закона о фондах обязательного медицинского страхования (АОАМ) на 2013 год, который предусматривает увеличение доходов и расходов на 3,8% и 4,9%, соответственно, по сравнению с предыдущим годом. Таким образом, в 2013 году страховая премия по обязательному медицинскому страхованию в процентном выражении остается на уровне последних трех лет в размере 7%. Согласно проекту, процентное соотношение определено одинаково по 3,5% для работодателя и работника. В список категорий, которые оплачивают премию в процентной форме включены: работодатели, работники, общества, независимо от вида собственности и юридической формы организации, физические лица, частные нотариусы и адвокаты. В то же время, страховая премия обязательной медицинской помощи в виде фиксированной суммы на 2013 год будет эквивалентна премии от процентных отчислений из среднегодовой заработной платы, спрогнозированной на данный год на основе макроэкономических показателей.

В проекте Закона о фондах АОАМ на 2013 год отмечается, что скидка в 50% будет сохраняться в течение трех месяцев с момента ее одобрения, равно как и скидка в 75% для владельцев сельскохозяйственных земель с продлением срока выплаты страховых премий до сбора урожая. С точки зрения авторов документа, практическое применение данных льгот положительно воздействует на финансовую защиту категорий населения с низкими доходами и повышение уровня обеспечения населения обязательным страхованием медицинской помощи.

С другой стороны, перечисления из государственного бюджета в фонды АОАМ для страхования категорий неработающих граждан, для которых правительство выступает в качестве страхователя, будет составлять не менее 12,1% от всех основных бюджетных расходов.

Лилия ПЛАТОН

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22)859-405.

E-mail: info@cnpf.md

КБ «UNIBANK» А.О.

В соответствии с решением Совета КБ «UNIBANK» А.О. от 03 марта 2012 года, Совет Банка извещает акционеров Банка о том, что по инициативе акционеров, владеющих более 25% акций Банка, на 21 сентября 2012 года назначено внеочередное общее собрание акционеров (акционера) Банка, которое будет проведено в 14:00 по адресу: мун. Кишинэу, ул. Митрополита Г. Бэнулеску Бодони, 45, зал заседаний КБ «UNIBANK» А.О., начало регистрации акционера – 13:00.

ПОВЕСТКА ДНЯ ГОДОВОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ:

1. О досрочном сложении полномочий членов Совета КБ «UNIBANK» А.О.
2. О выборах членов Совета КБ «UNIBANK» А.О.
3. О досрочном прекращении полномочий членов Ревизионной комиссии КБ «UNIBANK» А.О.
4. О выборах членов Ревизионной комиссии КБ «UNIBANK» А.О.
5. Об увеличении размера уставного капитала КБ «UNIBANK» А.О. путем проведения закрытой дополнительной эмиссии простых именных акций КБ «UNIBANK» А.О.
6. О порядке заверения Протокола внеочередного общего собрания акционеров КБ «UNIBANK» А.О.

ДОПОЛНИТЕЛЬНАЯ ИНФОРМАЦИЯ:

– собрание проводится в очной форме, список акционеров, имеющих право на участие в собрании, составлен регистратором по состоянию на 03 сентября 2012 года,

– с материалами повестки дня можно ознакомиться в центральном офисе КБ «UNIBANK» А.О., начиная с 11 сентября 2012 года.

Полномочный представитель акционера должен представить соответствующие документы, подтверждающие его полномочия на участие в собрании и принятии решений по всем вопросам повестки дня собрания.

Совет Банка

AO Întreprinderea pentru lucrări de montaj "Metal"

извещает, что Исполнительный орган принял решение о проведении внеочередного собрания акционеров в очной форме Собрание состоится 28 сентября 2012 г. в 10.00 часов В помещении Административного здания по адресу: г. Фэлешть ул. Михай Еминеску, 62. Регистрация с 9.00 до 9.50.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. О приостановлении деятельности Акционерного Общества „Metal” сроком на 3 года.

С материалами к повестке дня внеочередного собрания можно ознакомиться по адресу: г. Фэлешть ул. Михай Еминеску, 62, с 18 сентября 2012 г. с 9.00 до 10.00 в рабочие дни.

Список акционеров, имеющих право на участие в собрании, составлен независимым регистратором "Registruul-F" S.A. по состоянию на 04 сентября 2012 г.

Для участия в собрании необходимо иметь удостоверяющий документ. В случае невозможности Вашего личного участия в собрании акционеров, Вы вправе передать право голоса другому лицу по доверенности, заверенной в соответствии с законодательством.

Исполнительный орган "Metal" S.A.

Объявление НКФР

Во исполнение положений статьи 6 Закона №192-XIV от 12.11.1998 г. „О Национальной комиссии по финансовому рынку”, Национальная комиссия по финансовому рынку сообщает банковские реквизиты, куда должны переводиться сборы и регуляторные платежи для обеспечения функционирования:

Фискальный код 1007601001293; ВС "Victoriabank" S.A., филиал №11; Банковский код VICBMD2X883; Банковский счет 2251311138

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:
Moldpres: 67770
Poșta Moldovei: PM21700
Издатель: CAPITAL MARKET Î.S.
Регистрационный №:
1003600114204, 27 октября 2003 года
Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку
Административный совет:
Председатель: Юрие ФИЛИП,
Елена ВАСИЛАКЕ, Еуджениу ВИЦУ,
Зоя ТУЛБУРЕ, Галина ШПАК.
Главный редактор:
Геннадий ТУДОРЯНУ
Тел.: /373 22/ 229-445
Заместитель главного редактора:
Татьяна СОЛОНАРЬ
Тел.: /373 22/ 229-335

Прием объявлений и отчетов:
capital@market.md, ziarulcm@gmail.com
Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
Факс: /373 22/ 22-05-03
Адрес: ул. Василе Александри, 115,
(угол бул. Штефан чел Маре)
Расчетный счет: 225139437,
ф/к 1003600114204,
КБ "Eximbank - Gruppo Veneto Banca" А.О.,
филиал №11, Кишинэу, BIC EXMMMD2436.
В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket".
Статьи, помеченные знаком , публикуются на правах рекламы.
Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотографий разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "PRAG 3"

Три года ликвидации КБ INVESTPRIVATBANK

Интервью с вице-президентом Национального банка Молдовы Эммой Тэбырцэ

– 19 июня 2012 года исполнилось три года с момента принятия Национальным банком решения отозвать лицензию коммерческого банка INVESTPRIVATBANK. Если оглянуться назад, была ли у НБМ возможность спасти банк?

– До принятия крайнего решения – отзыва лицензии – Национальный банк использовал все рычаги, предусмотренные законом для оздоровления ситуации в ВС „INVESTPRIVATBANK” S.A. и его сохранения на банковском рынке.

В целом НБМ обратил внимание на ситуацию в ВС „INVESTPRIVATBANK” S.A. намного раньше. Начиная с августа 2008 года, НБМ в соответствии с полномочиями, данными ему законом, предписал банку устранить допущенные нарушения и выправить финансовую ситуацию, в частности, чтобы обеспечить увеличение потоков ликвидности. С августа 2008 и по март 2009 года Национальный банк неоднократно предупреждал руководство В.С. „INVESTPRIVATBANK” S.A. о допущенных нарушениях в деятельности банка и необходимости соответствия положениям действующего законодательства, предписывал принятие различных мер по оздоровлению финансовой ситуации, в том числе разработку плана увеличения потоков ликвидности, необходимых для выполнения банком своих обязательств. Более того, в марте-апреле 2009 года для того, чтобы поддержать ликвидность В.С. „INVESTPRIVATBANK” S.A., Национальным банком были выданы кредиты на общую сумму в размере 85 млн лей.

Практика работы с другими банками доказала оправданность и эффективность подобных мер со стороны Национального банка, применяемых в соответствии с законом и направленных на возвращение трудных банков к нормальному функционированию. В.С. „INVESTPRIVATBANK” S.A., однако, не соблюдая требования Национального банка по оздоровлению, продолжая накапливать избыточные риски, проводить подозрительные операции по отчуждению активов банка при помощи различных кредитных схем, лишившись возможности оздоровления. В результате, тяжелые финансовые нарушения, неадекватное управление „INVESTPRIVATBANK” S.A. сделали невозможным улучшение финансовой ситуации банка, что привело к неплатежеспособности и, соответственно, к отзыву лицензии.

– По Вашему мнению, есть ли основания в утверждениях, что этот банк был обанкрочен искусственно? И, кстати, в чем заключались претензии группы акционеров INVESTPRIVATBANK, несогласных с отзывом лицензии и возбуждавших судебных иск против НБМ?

– Заявления, что этот банк искусственным путем был приведен

в состояние неплатежеспособности, не просто необоснованны, но и нелогичны. Наоборот, Национальный банк как орган банковского надзора, определяющий и осуществляющий денежную политику государства, в первую очередь, участвует в обеспечении стабильности финансового сектора с целью недопущения излишних рисков. В случае В.С. „INVESTPRIVATBANK” S.A., меры, принятые Национальным банком в период с августа 2008 по март 2009 года, преследовали цель как раз восстановить финансовую ситуацию банка. Хочу отметить, что эти меры не ограничивались только административными рамками (запрет ряда операций, обязанность принять некоторые меры), но и включали экономические инструменты, такие как оказание финансовой помощи в виде кредитов для поддержания ликвидности банка (кредиты, выдаваемые с более выгодной процентной ставкой, чем для привлеченных вкладов). Ни одна из мер, принятых Национальным банком, не могла привести к банкротству банка, а наоборот, были созданы предпосылки для стабилизации ситуации.

Запрет на привлечение новых вкладов, обсуждавшийся в прессе, преследовал цель защитить интересы вкладчиков, в том числе и потенциальных вкладчиков, и предупредить дальнейшее привлечение новых вкладов, выплата которых могла бы ухудшить и без того тяжелую ситуацию банка.

Главной причиной отзыва лицензии В.С. „INVESTPRIVATBANK” S.A. в июне 2009 года и начала процесса ликвидации стало состояние неплатежеспособности банка. Согласно закону, в случае банкротства банка, Национальный банк обязан ото-

звать лицензию и назначить ликвидатора.

Две группы акционеров В.С. „INVESTPRIVATBANK” S.A. опротестовали в суде распоряжение Национального банка об отзыве лицензии В.С. „INVESTPRIVATBANK” S.A. и назначении ликвидатора. Заявители (истцы) потребовали отменить это распоряжение и возместить причиненный материальный ущерб на сумму 45 млн евро и 88 млн лей первой группе акционеров и свыше 140,4 млн лей – второй группе акционеров.

Решениями Апелляционного суда Кишинева от 28 января 2010 года и 27 мая 2010 года, требования акционеров были отклонены как необоснованные.

21 февраля 2012 года и 14 мая 2012 года Высшая судебная палата отказала акционерам В.С. „INVESTPRIVATBANK” S.A. и оставила в силе решения Апелляционного суда Кишинева от 28 января 2010 года и 27 мая 2010 года. Решения Высшей судебной палаты окончательны и обжалованию не подлежат.

В связи с судебными разбирательствами по отзыву лицензии „INVESTPRIVATBANK” S.A., в ноябре 2011 года Конституционный суд по обращению Высшей судебной палаты проверил конституционность положений Закона о финансовых организациях, на основе которых Национальный банк отозвал лицензию банка. Конституционный суд признал конституционными эти положения закона.

– С точки зрения надзора в банковской сфере, какие проблемные моменты были выявлены в результате банкротства INVESTPRIVATBANK, и есть ли в чем-то упущения НБМ?

– Что касается неплатеже-

способности какого-либо банка, надо отметить, что выполнение функций банковского лицензирования, регулирования и надзора полномочным органом, то есть НБМ, не означает и предоставление гарантий от рисков, которым подвержен банк, в том числе и риска неплатежеспособности или от последствий нарушения законодательства руководством банка. Если банк участвует в рискованных или подозрительных операциях, орган по надзору направляет предписание или, если это необходимо, рекомендации банку, направленные на приостановление этих операций или, по крайней мере, минимизацию связанных с ними рисков. Выполнение предписаний и рекомендаций и последствия их несоблюдения – сфера ответственности банка под руководством его учредителей.

Банкротство В.С. „INVESTPRIVATBANK” S.A. дало толчок оптимизации политики государства в финансовом секторе. Так, в 2009-2011 годах были внесены поправки в Закон о финансовых организациях, принят Закон о дополнительных мерах по обеспечению финансовой стабильности; создан Национальный комитет финансовой стабильности; между правительством и органами публичной власти с полномочиями в финансовой сфере было заключено соглашение о поддержании финансовой стабильности; Национальный банк увеличил нормативные требования к капиталу банков, к системам внутреннего контроля и их корпоративному менеджменту.

Очевидно, что независимо от качества действующего банковского регулирования и надзора в условиях рыночной экономики и рисков, которые принимают на себя банки в своей деятельности, не может быть полностью исключен риск банкротства какого-либо банка и, особенно, банкротства, причиненного мошенническими действиями. Национальный банк и в дальнейшем продолжит совершенствовать регулирующие меры в соответствии с лучшими практиками в этой сфере.

– Все же, почему было принято решение отклонить поглощение INVESTPRIVATBANK государственным банком Banca de Economii?

– В июне 2009 года Banca de Economii S.A. выразил всего лишь намерение принять участие в возможном приобретении „INVESTPRIVATBANK” S.A., находящегося в процессе ликвидации, в виде единого имущественного комплекса или приобрести и/или взять под контроль частично его обязательства и активы – сделки, допускаемые законом. На уровне намерений Banca de Economii S.A. не взял на себя ответственность за все долги В.С. „INVESTPRIVATBANK” S.A., находящегося в процессе ликвидации. Позже Banca de Economii S.A., все же, не осуществил свое намерение и не взял под контроль В.С. „INVESTPRIVATBANK” S.A., находящийся

в процессе ликвидации.

– Как Вы оцениваете деятельность ликвидатора INVESTPRIVATBANK? Сколько человек занимается работой с дебиторами, и как Вы полагаете, есть ли необходимость привлекать к этой деятельности профессиональных сборщиков долгов, которые, вероятно, обладают большим опытом в этой сфере по сравнению с сотрудниками Национального банка? Кроме того, скажите, пожалуйста, много ли долгов было возвращено?

– С момента отзыва лицензии В.С. „INVESTPRIVATBANK” S.A. и до сего дня, ликвидатор банка предпринял ряд мер для эффективной ликвидации активов банка и получения максимальной суммы от их продажи.

Всего с момента отзыва лицензии и по состоянию на 31.07.2012, В.С. „INVESTPRIVATBANK” S.A., находящийся в процессе ликвидации, получил денежных средств на сумму 201,4 млн лей, из которых: 179,0 млн лей – от возврата кредитов, 14,6 млн лей – от продажи основных средств, 7,2 млн лей – от продажи других активов и 0,6 млн лей – другие поступления. Кроме того, с момента отзыва лицензии, ликвидатор В.С. „INVESTPRIVATBANK” S.A. оплатил кредит, выданный банком Banca de Economii S.A. до назначения ликвидатора, на сумму 15,1 млн лей и вклады физических лиц на общую сумму 626,8 млн лей. В настоящее время оплачиваются долги по статье „кредиты, выданные банку после назначения ликвидатора”.

Ликвидатор В.С. „INVESTPRIVATBANK” S.A., вместе с 6 сотрудниками банка, продолжают работу по принудительному возврату кредитов посредством судебных органов. Сейчас большинство гражданских исков, направленных ликвидатором, как и уголовные дела, связанные с деятельностью ликвидируемого банка, находятся на рассмотрении в судебных инстанциях. Соответственно, в отношении дебиторов-неплательщиков судебные решения пока не вынесены, что затрудняет быстрый возврат долгов. Так, по состоянию на 31.07.2012, возбуждено 283 гражданских исков и направлено 50 уголовных дел в судебные органы. Кроме того, в течение июля 2012 года судебным исполнителям для рассмотрения было передано 39 дел по взысканию долгов, что до сегодняшнего дня не было исполнено.

Что касается привлечения к процессу ликвидации банка профессиональных сборщиков долгов, НБМ изучит эту возможность, учитывая опыт ликвидации банков и, при необходимости, направит рекомендации ликвидаторам банков.

– Не были ли нарушены права юридических лиц как потребителей, если вопреки заявлениям официальных представителей НБМ, в течение трех

лет ни одна из организаций не смогла вернуть свои вклады со счетов Investprivatbank? Кроме того, почему НБМ не пошел на встречу инвестиционным фондам, тем более, что на счетах Investprivatbank они хранили не свои деньги, а деньги акционеров, большинство которых физические лица?

– В соответствии с Законом о финансовых учреждениях, требования перед ликвидируемым банком погашаются в порядке приоритетности в соответствии с установленными классами требований с обязательным соблюдением принципа пропорциональности и равного подхода к кредиторам, находящимся в одинаковой ситуации. Требования кредиторов юридических лиц к ВС „INVESTPRIVATBANK” S.A. относятся к классу требований „вклады юридических лиц и индивидуальных предприятий”. Ликвидатор может приступить к погашению этого класса требований после погашения предыдущих классов требований, которые имеют приоритет. На сегодняшний день ВС „INVESTPRIVATBANK” S.A. погашает требования „кредиты, выданные банку после назначения ликвидатора”. Только после выплаты этих долгов станет возможен пропорциональный возврат долгов кредиторам следующих классов требований.

Соблюдение этого порядка погашения долгов банка, находящегося в процессе ликвидации, обязательно. Национальный банк, ликвидатор банка или любое другое лицо не вправе менять порядок законного механизма погашения требований к банку, независимо от основания требования, вида требования, кредитора или других обстоятельств.

– С точки зрения защиты прав потребителей, насколько правильно было со стороны INVESTPRIVATBANK взимать пошлину за перевод денег без того, чтобы переслать деньги, которые находились на текущих счетах юридических лиц? В целом анализирует ли НБМ возможность возврата средств вкладчикам, а именно в том, что касается средств юридических лиц на текущих счетах, а не на депозитах?

– Взимание платы без оказания услуги, очевидно, является нарушением. В то же время, надо отметить, что вступив в управление банком, ликвидатор В.С. „INVESTPRIVATBANK” S.A. отправил всем вкладчикам и другим кредиторам уведомления о виде и сумме требований к банку. По информации ликвидатора, в установленные законом сроки (1 месяц) ни одно юридическое лицо не представило замечаний по поводу суммы, указанной в уведомлении, и, соответственно, по поводу подсчета и применения комиссионных банка.

Что касается отношений инвестиционных фондов с В.С. „INVESTPRIVATBANK” S.A., то хочу отметить следующее. Согласно информации, которой мы располагаем, денежные средства в этом банке были помещены инвестиционными фондами, от имени которых были заключены договора с банком, и по отношению к которым банк взял на себя обязательства. То есть, эти средства не были помещены как депозиты физических лиц, это требования инвестиционных фондов, и поэтому не могут быть погашены как вклады физических лиц.

*Беседовал
Геннадий ТУДОРЯНУ*

Когда у нас будут более дешевые кредиты?

Экономический комментарий Государственного информационного агентства “Молдпрес”

Ставка по кредитам в национальной валюте понизилась в июле до нового исторического минимума 13,38% годовых, а компании занимают у банков по ставке 11%.

Стоимость кредитов несколько снизилась. Это именно то, чего ожидают бизнесмены много лет. Они, однако, не выражают оптимизма по поводу этого исторического минимума и продолжают утверждать, что ставка по банковским кредитам остается высокой, а процедура их получения слишком дорогая.

С другой стороны, Национальный банк Молдовы отметил, что, хотя ставки по кредитам постоянно снижаются, все-таки темпы роста кредитов более медленные, чем за аналогичный период предыдущего года. Замедление роста предложения о финансировании ожидалось из-за замедления темпов роста экономики. И если экономика замедляется, а предприятия сталкиваются с дефицитом ликвидности, появляются трудности с возвратом займов. Доля просроченных кредитов увеличилась с 12,9% в начале года до 15,3% в июне.

Это ухудшение кредитного портфеля оказывает некоторое давление на стоимость кредита. Банки вынуждены создавать фонды риска для покрытия убытков. Объем скидок, рассчитанных на потери по активам и условным обязательствам, вырос за полгода почти на 1,2 млрд леев – до 4,38 млрд леев в июне, а совокупный нормативный капитал снизился на 620 млн леев.

В этих условиях банки становятся все более осторожными в деятельности по кредитованию. В то же время, они вынуждены накапливать достаточные доходы, чтобы создавать фонды рисков. Банки должны быть более активными на кредитном рынке в условиях, в которых прибыль по государственным ценным бумагам и сертификатам банка сократилась вдвое за последние шесть-восемь месяцев. Государственные ценные бумаги больше не приносят им доходов,

которые они раньше получали. Больше снижение ставок по кредитам, однако, затруднительно в ситуации, когда качество кредитного портфеля ухудшается из-за экономических условий.

Другой фактор, который влияет на удешевление кредитов, – инфляция. Ее годовая ставка в июле достигла половины уровня, зафиксированного годом ранее. В условиях экономической стабильности снижение инфляции означает более низкие процентные ставки. И снижение спроса на кредиты вынуждает банки снижать процентные ставки.

Почему все-таки банковские кредиты не дешевеют быстрее?

Цена банковских кредитов диктуется стоимостью привлеченных ресурсов, маржой прибыли банка и премиями за риск.

Основные ресурсы молдавских финансовых учреждений происходят от депозитов. И их стоимость

остается относительно высокой, принимая во внимание замедление темпа роста цен. Банки продолжают предлагать процентные ставки, сопоставимые с уровнем 2011 года, а по вкладам физических лиц – даже сравнительно выше. В июле процентная ставка по срочным депозитам населения составляла в среднем 9,62% против 9,39 за аналогичный период прошлого года. Процентная ставка по кредитам для населения снизилась за этот период с 16,37% до 15,14%. Однако около 70-80 процентов депозитов вкладываются на срок до одного года, в то время как более половины кредитов выдаются на срок, превышающий один год.

В то же время, маржа прибыли банка отметила тенденцию снижения с середины 2010 года. В июле разница между процентами по кредитам и, соответственно, депозитам снизилась до исторического минимума за последние два с по-

ловиной года – 6,01 и 3,59 по операциям в местной и иностранной валюте. Сокращение маржи, по мнению экспертов, является свидетельством того, что депозитные ставки могут упасть еще больше, если банки продолжат снижение ставок по кредитам.

Но банковская маржа в размере 6% показывает, что банки по-прежнему считают, что риски очень высоки, и они должны заработать больше средств для пополнения фондов риска на просроченные кредиты. Нормальный уровень маржи, по мнению экспертов, составляет 3-4%, который, между прочим, был достигнут за два года до кризиса 2009 года. Но высокая стоимость ресурсов, проценты по вкладам, повысившиеся в среднем на 15-19%, держали “в узде” проценты по кредитам, которые превысили к середине 2008 года 20% годовых.

Вместе с началом кризиса повысились премии за риск, которые достигли 9,2% в 2010 году. В условиях, в которых качество кредитного портфеля не улучшается, процедура приведения в исполнение залога остается сложной и экономические условия ухудшаются, мы не можем ожидать снижения премий за риск.

“Почему такие дорогие кредиты в Республике Молдова?” В первую очередь, это связано с высокой стоимостью привлеченных средств, вызванной низким уровнем доверия населения к банковской системе и, “в то же время, высокими маржами прибыли, применяемыми банками. Во-вторых, высокими премиями за риск и низкой эффективностью деятельности банков”, – такой вывод сделал еще год назад эксперт Независимого аналитического центра “Expert Group”, экономист Адриан Лупушор.

Кредиты станут дешевле, если будет снижена стоимость ресурсов, маржа прибыли и премии за риск. Также сохранение низкого уровня инфляции (около 5% прогноза НБМ) в течение длительного времени и снижение прогнозов инфляции увеличат доступность кредитов.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

об утверждении акта переоценки доли в уставном капитале общества, принадлежащей трастовой компании “COLABORARE” АО в процессе ликвидации

№34/4 от 17.08.2012

Мониторул Официал №177-180/1066 от 24.08.2012

***

Во исполнение Постановления Национальной комиссии по финансовому рынку №14/1 от 09.04.2010 “О выставлении на продажу ценных бумаг и доли в уставном капитале общества, принадлежащих ТРАСТОВОЙ КОМПАНИИ “COLABORARE” АО в процессе ликвидации” (Официальный монитор Республики Молдова, 2010, №61, ст. 235), на основании ст. 25 ч. (2) Закона №192-XIV от 12.11.1998 “О Национальной комиссии по финансовому рынку” (повторно

Приложение к Постановлению НКФР №34/4 от 17 августа 2012 г.

опубликован в Официальном мониторе Республики Молдова, 2007, №117-126 BIS), п. 8.9 и 8.12 Порядка ликвидации профессионального участника или его деятельности на рынке ценных бумаг при отзыве (истечении срока) лицензии, выданной Национальной комиссией по ценным бумагам, утвержденного Постановлением Национальной комиссии по ценным бумагам №6/5 от 03.02.2000 (Официальный монитор Республики Молдова, 2000, №63-64, ст. 222), Национальная комиссия по финансовому рынку

ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Утвердить акт переоценки доли в устав-

ном капитале общества, принадлежащей трастовой компании “COLABORARE” АО в процессе ликвидации, согласно приложению.

2. Контроль над исполнением настоящего постановления возложить на генеральное управление коллективных инвестиций и микрофинансирования.

3. Настоящее постановление вступает в силу со дня опубликования.

ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ КОМИССИИ ПО ФИНАНСОВОМУ РЫНКУ

Артур ГЕРМАН

Кишинэу, 17 августа 2012 г.

№34/4.

АКТ переоценки доли в уставном капитале общества, принадлежащей ТРАСТОВОЙ КОМПАНИИ “COLABORARE” АО в процессе ликвидации

Наименование общества	Адрес общества	Уставный капитал (леев)	Предыдущая цена (леев)	Переоцененная цена (леев)	Ставка уменьшения цены (%)	Доля, выставленная на продажу (%)	ТРАСТОВАЯ КОМПАНИЯ “COLABORARE” АО в качестве:
ПИК “MAUREZA” ООО	мун. Кишинэу, ул. Гиочелор, 1	1515048	59101	47281	20	66,63	номинального владельца

Moody's снизило прогноз рейтинга ЕС до «негативного»

Международное рейтинговое агентство Moody's Investors Service снизило прогноз рейтинга Евросоюза до «негативного» со «стабильного» в связи с рисками для крупнейших стран ЕС, говорится в сообщении агентства.

Рейтинг ЕС составляет по шкале агентства «AAA».

Изменение связано с негативным прогнозом для рейтинга стран, вносящих наибольший вклад в бюджет ЕС. Кредитоспособность этих стран, хотя и в разной степени, подвержена рискам из-за долгового кризиса в Европе, считает агентство, передает «Интерфакс».

Во вторник глава Европейского центрального банка Марио Драги дал еще несколько намеков в отношении того, как банк сможет поддержать переживающие кризис европейские страны, предположив, что речь может пойти о выкупе с рынка их облигаций со сроками погашения менее чем в 3 года, сообщает Wall Street Journal.

Выступая на закрытых слушаниях в Европейском парламенте в понедельник, Драги дал понять, что ЕЦБ мог бы пойти на покупку бумаг со сроком обращения в 2-3 года, а не долгосрочных бумаг, так как такие действия не будут нарушать европейских соглашений, рассказали газете несколько участников заседания.

После комментариев Драги, которые передал журналистам законодателям, курс евро вырос вечером в понедельник до 1,261 доллара, сообщает агентство Bloomberg.

В четверг ЕЦБ проводит очередное заседание, от которого участники рынка ждут деталей того, как же банк сможет снизить стоимость заимствований проблемных стран.

В то же время Драги ранее давал понять, что для вмешательства ЕЦБ необходимо выполнение ряда условий, включая, в частности, наделение европейского антикризисного фонда правом покупки облигаций и официальное обращение Испании за помощью со стороны ЕС. Однако, по данным газеты, такое решение может быть принято Мадридом не ранее чем через несколько месяцев.

Соглашения ЕС не разрешают ЦБ финансировать правительства. Драги в августе дал понять, что ЦБ мог бы начать покупать краткосрочные бумаги на вторичном рынке, если речь будет идти о странах, которые официально обратились к ЕС за финансовой помощью.

После заявления Драги евро подорожал в ходе торгов во вторник по отношению к большинству мировых валют, в том числе приблизившись к максимуму за два месяца в паре с долларом США.

Евро к 9.00 мск 4 сентября вырос на 0,2% – до 1,2617 доллара, в ходе торгов в прошлую пятницу он поднимался до максимума со 2 июля – 1,2638 доллара. В паре с японской валютой евро повысился на 0,3% – до 98,87 иены.

Между тем доллар прибавил к иене 0,1%, поднявшись до 78,36 иены.

Крупнейшим частным кредитором Ирландии оказался инвестфонд из США

Крупнейшим частным кредитором Ирландии оказалась инвесткомпания Franklin Templeton, которая на конец июня вложила в долги страны 6,1 миллиарда евро. Об этом пишет The Financial Times. Компания управляется инвестором Майклом Хейзенстабом.

Инвесторы в целом неохотно приобретают ирландские долги, опасаясь падения их стоимости в случае, если восстановление ирландской экономики после кризиса окажется слабым. Рынок гособлигаций Ирландии невелик и не обладает высокой ликвидностью. Масштабный выход с такого рынка невозможен без крупных потерь.

Конкуренты отмечают, что именно закупки Хейзенстаба оказались причиной для успеха ирландских облигаций на рынке в текущем году. В то же время сам инвестор утверждает, что в общем портфеле фонда вес обязательств Ирландии невелик. В общей сложности фонд держит государственных облигаций разных стран на 158 миллиардов долларов.

Фонд Templeton в начале XXI века превзошел по своим успехам крупнейший в мире фонд гособлигаций – Pimco Total Return. Отрицательные результаты организация демонстрировала всего два раза – в 2005 и 2011 годах.

Ирландия в 2009-2010 годах пережила острейший экономический кризис. Ее ВВП за эти два года упал почти на 8 процентов, а банковская система спасена только за счет вмешательства ЕС. Обратной стороной стал резкий рост госдолга – с менее чем 50 процентов до более чем 100 процентов ВВП за несколько лет.

Bank of America намерен посылать грузовики с наличностью в случае выхода Греции из ЕС

По сообщению The New York Times американские компании проводят активную подготовку к выходу Греции из зоны евро. В частности, Bank of America Merrill Lynch рассматривает возможность направления в Грецию «грузовиков с наличными» с тем, чтобы клиенты банка смогли продолжить выплаты поставщикам и персоналу в случае коллапса бан-

ковской системы страны. Автоконцерн Ford перенастраивает платежные компьютерные системы с тем, чтобы быть готовым к переходу Греции на драхму. Банк JPMorgan создает новые счета для крупных американских компаний для проведения операций в драхме или другой валюте, которая заменит евро на территории Греции.

Инспекторы «тройки» кредиторов, оценивающие текущее экономическое положение Греции и результаты правительственных реформ, в среду вернутся в Афины для продолжения работы. По сообщению греческих СМИ, «тройка» намерена настаивать на введении в Греции 6-дневной рабочей недели в частном секторе, а также на дополнительном сокращении зарплат. Как ожидается, полный отчет «тройки» по Греции будет опубликован к концу сентября. Премьер-министр Греции Антонис Самарас встретится в президентом ЕЦБ Марио Драги 11 сентября.

В странах еврозоны Европейский ЦБ получит монополию на выдачу банковских лицензий

Европейский центральный банк приобретет исключительное право в 17 странах еврозоны на выдачу банковских лицензий, в пятницу сообщило агентство Bloomberg, ссылаясь на европейского чиновника, который пожелал остаться неизвестным. Утечка данных произошла в преддверии публикации свода правил и законов 12 сентября, которые регламентируют в еврозоне деятельность «банковского союза». В этой области законодательную работу ведет Европейская комиссия. По заявлениям источника, Европейский центральный банк сможет сам решать, какие из банков он станет напрямую контролировать и в каком случае будет передавать по текущему надзору полномочия национальным регуляторам.

Центральные банки стран, которые разделяют при этом единую европейскую валюту, обязаны сохранять право за собой решать, как и когда ликвидировать частные банки. Но Европейский центральный банк будет иметь право голоса и сможет давать рекомендации в ходе принятия завершающего решения.

Ранее Sueddeutsche Zeitung, немецкое издание, ссылаясь на заявление Мишеля Барнье, еврокомиссара по внутренним рынкам, заявило, что с 2014 года Европейский центральный банк будет осуществлять надзор за всеми банками зоны евро.

Кризис еврозоны: грядет судный день

После необычно спокойного августа европейских политических стратегов и финансовые рынки ожидает бурная осень, считает журналист The Wall Street Journal Чарльз Форелл.

Решение Конституционного суда Германии относительно легальности нового фонда экстренной помощи ЕС и выборы в Нидерландах, где некоторые законодатели настаивают на выводе проблемных стран из еврозоны, могут пошатнуть осторожную политику попыток спасения Европы, полагает автор статьи.

Есть основания считать, что события этой осени будут иметь особое значение. Европейским официальным лицам предстоит сделать решительный выбор, учитывая подвешенное положение Испании и Греции, пишет издание. Занавес поднимется вместе с открытием заседаний Европейского центрального банка.

Испанские чиновники настаивают на том, чтобы ЕЦБ скупил правительственные облигации страны в неограниченном количестве. Логика этой операции состоит в том, что частные инвесторы, которые сейчас опасаются покупать испанские облигации, сделают это, если будут знать, что они всегда смогут их продать Центробанку, поясняет Чарльз Форелл позицию сторонников этих мер.

Президент ЕЦБ Марио Драги заявил, что Центральный банк может начать новую операцию по скупке испанских облигаций только после того, как страна в обмен на это согласится на программу реформ, отмечает издание.

Эти основы включают в себя фонд экстренной помощи, слишком маленький для того, чтобы самостоятельно спонсировать Испанию и Италию, в то время как ЕЦБ использует свою способность создавать деньги, чтобы заполнить пробелы, излагает автор план по спасению еврозоны.

«Но, как указывают Галло и другие эксперты, большие суммы помощи только оттягивают время коллапса. Они не решают основные проблемы еврозоны, которые включают в себя неконкурентную экономику отдельных стран, маленькие перспективы роста и правительства, неспособные привлечь частные инвестиции», – пишет издание.

Автор приводит в пример Грецию, которая получает больше 200 млрд евро помощи, что приблизительно соответствует сумме годового ВВП страны. Ее экономика при этом резко сокращается, а бремя долга остается самым большим в еврозоне.

Доклад инспекторов по экстренной помощи Греции запланирован на конец сентября или начало октября. В нем должна быть высказана оценка того, насколько страна выбилась из экономического контекста еврозоны и что можно сделать в связи с этим, пишет издание.

«Главная причина, по которой инвесторы в Северной Европе не готовы ссужать деньгами Испанию, – это риск, хотя и небольшой, что страна покинет еврозону и они получат свои деньги назад в другой, более слабой валюте, если вообще их получат. Выход Греции продемонстрирует, что этот риск гораздо больше», – отмечает издание.

Франция борется с безработицей среди молодежи

Правительство Франции будет участвовать в финансировании оплаты труда 100 тыс молодых граждан. Это одна из составляющих программы мер, которую начинает осуществлять кабинет Франсуа Олланда в целях снижения безработицы.

Согласно этому проекту, предприниматель, нанявший на работу молодого человека (в возрасте до 25 лет), будет платить ему только 25% жалованья, а 75% – государство. Стоимость проекта – 2,5 млрд евро в год.

Закон во Франции накладывает строгие ограничения на работодателей в отношении молодых работников – в частности, довольно сложно уволить нового сотрудника. Еще и поэтому владельцы компаний с неохотой принимают на работу молодежь.

Безработица во Франции составляет 10%. Но это в целом. Что касается французов в возрасте до 25 лет, то сейчас без работы 25% из них.

С 1 сентября в Европе запрещена продажа ламп накаливания

Лампы накаливания практически исчезли с рынка. Но пришедшие им на смену энергосберегающие лампы имеют уйму недостатков и по ряду причин опасны для здоровья.

В субботу 1-го сентября 2012 года вступает в силу 4-й этап плана Евросоюза по изгнанию традиционных ламп накаливания из жизни европейцев – кампании, начавшейся три года назад запретом на производство и продажу лампочек мощностью от 100 ватт и выше, а также матовых лампочек любой мощности. С тех пор под запрет поэтапно попадали все менее мощные лампочки, и вот теперь настала очередь 40- и 25-ваттных.

Собственно, в Европе разрешено пока производство любых источников света, отвечающих классам энергоэффективности «А», «В» или «С», но обычные лампы накаливания в эти критерии не укладываются: самые эффективные из них едва дотягивают до класса D.

Альтернативных источников света на рынке, казалось бы, более чем достаточно – тут и галогенные, и люминесцентные, и светодиодные лампы... Но на самом деле выбор у потребителя крайне ограничен.

Галогенные лампы доступны по цене (менее 2 евро штука) и дают качественный свет, но их дни тоже сочтены: они подпадут под запрет 1-го сентября 2016-го года.

Именно энергосберегающие лампы и вызывают недовольство многих потребителей, поскольку обходятся недешево, но обладают рядом весьма существенных недостатков. К наиболее очевидным относится наличие в них ртути, что делает их потенциально крайне опасными для здоровья. Из-за ртути эти лампы требуют особой утилизации, их нельзя просто выбросить на помойку как обычный бытовой мусор.